

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

**Η Συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ανάπτυξη
Εκπαιδευτηρίων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης. Η περίπτωση του Πόρου Τροιζηνίας.**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μπαρδάκα Μαρία

A.M.: 215109

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

P. Μητούλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

A. Σαϊτή, Καθηγήτρια

E. Σαρδιανού, Επίκουρη Καθηγήτρια

ΑΘΗΝΑ 2019

Η Μπαρδάκα Μαρία

δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- 1) Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.

- 2) Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή Βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.

Ευχαριστίες

Η παρούσα μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία ολοκληρώθηκε επιτυχώς μέσα από τη σπουδαία και καθοριστική συμβολή πολλών και διαφορετικών παραγόντων.

Για αυτό το λόγο, θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερώς την επιβλέπουσα καθηγήτρια της εργασίας μου, αλλά και αναπληρώτρια καθηγήτρια του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, κυρία Ρόιδω Μητούλα, για την παρακίνηση να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα, για την άψογη συνεργασία μας και για την πολύτιμη καθοδήγησή της με σκοπό τη διεκπεραίωση της εργασίας αυτής.

Ακόμη, άκρως σημαντική ήταν και η βοήθεια που μου προσέφερε η Βιβλιοθήκη και το Κέντρο Πληροφόρησης «ΕΣΤΙΑ» του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, αλλά και η Χατζοπούλειος Δημοτική Βιβλιοθήκη του Πόρου Τροιζηνίας, με σκοπό τη συγκέντρωση χρήσιμων πληροφοριών για τη διπλωματική μου εργασία. Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εργαζομένους των Βιβλιοθηκών, οι οποίοι δέχτηκαν να με εξυπηρετήσουν ανατρέχοντας σε αρχεία και καταλόγους.

Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω το Δήμο Πόρου για την όμορφη συνεργασία μας, καθώς μου προσέφερε ανιδιοτελώς απαραίτητο υλικό για την εκπόνηση της εργασίας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την οικογένειά μου για την ψυχολογική υποστήριξη, την πολύτιμη συμπαράστασή της, αλλά και την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν καθ' όλη τη διάρκεια της ακαδημαϊκής μου πορείας.

Πίνακας περιεχομένων

Περίληψη.....	6
Abstract.....	7
Εισαγωγή.....	8
Κεφάλαιο 1^ο – Θεωρητικό υπόβαθρο.....	9
1.1. Τοπική αυτοδιοίκηση.....	9
1.1.1. Εισαγωγή.....	9
1.1.2. Κύρια χαρακτηριστικά.....	11
1.1.3. Οικονομική σημασία.....	13
1.2. Εκπαιδευτήρια.....	13
1.2.1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.....	13
1.2.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.....	14
1.2.3. Τριτοβάθμια εκπαίδευση.....	14
Κεφάλαιο 2^ο – Η φυσιογνωμία και τα χαρακτηριστικά του Πόρου Τροιζηνίας.....	15
2.1. Γεωγραφικά στοιχεία.....	15
2.2. Ιστορικά στοιχεία.....	15
2.3. Πολιτιστικά στοιχεία.....	17
2.4. Οικονομική ανάπτυξη.....	17
2.5. Εκπαίδευση στον Πόρο.....	18
Κεφάλαιο 3^ο – Η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων.....	22
3.1. Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.....	22
3.2. Οικονομικοί πόροι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης.....	27
3.3. Προτάσεις για την ενίσχυση της εκπαίδευσης στο δήμο Πόρου Τροιζηνίας.....	31

Κεφάλαιο 4ο – Τρόποι εύρεσης χρηματοδότησης και βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης της τοπικής αυτοδιοίκησης.....	35
4.1. Πηγές χρηματοδότησης.....	35
4.2. Προτάσεις για την τοπική αυτοδιοίκηση στο δήμο Πόρου.....	35
Κεφάλαιο 5ο – Σχεδιασμός και διεξαγωγή της έρευνας.....	41
5.1. Μεθοδολογία έρευνας.....	41
5.2. Ερευνητικοί σκοποί – Ερωτήματα – Υποθέσεις.....	41
5.3. Σχεδιασμός έρευνας.....	42
5.4. Το δείγμα της έρευνας.....	43
5.5. Διαδικασία – Μέθοδος συλλογής δεδομένων.....	43
5.6. Εργαλεία ανάλυσης.....	44
5.7. Ηθικά ζητήματα.....	45
5.8. Αξιοπιστία και εγκυρότητα δεδομένων.....	45
5.9. Περιορισμοί - Προβλήματα της έρευνας.....	46
Κεφάλαιο 6ο – Τα αποτελέσματα της έρευνας.....	46
Συμπεράσματα.....	78
Βιβλιογραφία.....	82
Παράρτημα – Ερωτηματολόγιο.....	84

Περιεχόμενα εικόνων

Εικόνα 1-Βράβευση μαθητών σε μαθηματικό διαγωνισμό.....	20
Εικόνα 2-Βράβευση Αρχηγού Σχολής από επίτιμο ΑΣ Αντιναύαρχο.....	21
Εικόνα 3-Βράβευση αθλητριών ιστιοπλοΐας από παλαίμαχο κωπηλάτη...	21

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική μεταπτυχιακή εργασία πραγματεύεται τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, μελετάται η περίπτωση του δήμου Πόρου Τροιζηνίας και των εκπαιδευτηρίων του.

Αρχικά, γίνεται αναφορά στον ορισμό και στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και στα κύρια χαρακτηριστικά της. Επίσης, σημειώνεται η οικονομική σημασία που αυτή έχει για κάθε τόπο. Ακόμη, επισημαίνεται η έννοια της εκπαίδευσης αλλά και οι συνθήκες των εκπαιδευτηρίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επιπλέον, παρουσιάζεται η φυσιογνωμία του Πόρου, τα γεωγραφικά, ιστορικά και πολιτιστικά του στοιχεία, ενώ παράλληλα καταγράφεται η οικονομία και η εκπαίδευση στο νησί.

Στη συνέχεια, αναλύεται η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων και παρατίθενται μερικές προτάσεις για την ενίσχυση της εκπαίδευσης του νησιού. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται ορισμένοι τρόποι εύρεσης πηγών χρηματοδότησης και βελτίωσης της κατάστασης της τοπικής αυτοδιοίκησης του Πόρου.

Τέλος, πραγματοποιείται έρευνα αναφορικά με τη μελέτη περίπτωσης και ακολουθεί η ποσοτική ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από αυτήν, καθώς και η στατιστική περιγραφή των αντίστοιχων αποτελεσμάτων.

Λέξεις κλειδιά:

Εκπαίδευση, Τοπική Ανάπτυξη, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Abstract

This diploma thesis deals with the contribution of local government to the development of primary and secondary education. In particular, the case of the municipality of Poros Troizinias and its educational institutions is being studied.

Initially, reference is made to the definition and role of local government as well as its main features. It also notes the economic importance it has for each place. It also highlights the concept of education and the conditions of primary and secondary education.

In addition, it presents the physiognomy of Poros, its geographic, historical and cultural elements, as well as the economy and education on the island.

It then analyzes the contribution of local government to the development of educational institutions and presents some suggestions for strengthening the education of the island. Additionally, there are some ways of finding sources of financing and improving the situation of the local government of Poros.

Finally, a case study is carried out, followed by a quantitative analysis of the data gathered from it, as well as the statistical description of the corresponding results.

Key Words:

Education, Local Development, Local Government, Primary Education, Secondary Education

Εισαγωγή

Η τοπική αυτοδιοίκηση, εννοούμενη και ως σύνολο αλλά και ως σύνολο φορέων και θεσμών, έχει καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα και στοχεύει στην εξυπηρέτηση και επίλυση ποικίλων προβλημάτων. Οι οργανισμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης οφείλουν να εξυπηρετήσουν κοινωφελείς σκοπούς με στόχο να εξυπηρετήσουν το δημόσιο συμφέρον και να παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα.

Η τοπική αυτοδιοίκηση ιδρύει νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία καλύπτουν καθένα τις ανάγκες του αντίστοιχου τομέα. Ένας από τους κυριότερους παράγοντες που σχετίζεται με την τοπική αυτοδιοίκηση και ως ένα βαθμό εξαρτάται από αυτή, είναι και η εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, πολλά θέματα που αφορούν είτε τη διοίκηση είτε τα οικονομικά των σχολικών μονάδων εξαρτώνται από τους δήμους και τις επιτροπές τους. Για αυτό το λόγο, στόχος της παρούσας εργασίας είναι να αναδειχθούν τα δημοσιονομικά και οικονομικά θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των δήμων και επηρεάζουν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Πιο ειδικά, πρόκειται να μελετηθεί η περίπτωση του Πόρου Τροιζηνίας και των σχολείων του. Θα προσεγγίσουμε τα θέματα που αφορούν το νησί του Πόρου και έπειτα θα παρουσιάσουμε την εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαχείριση των σχολικών μονάδων και του εκπαιδευτικού έργου.

Κεφάλαιο 1^ο – Θεωρητικό υπόβαθρο

1.1. Τοπική αυτοδιοίκηση

1.1.1. Εισαγωγή

Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται ο δημόσιος τομέας, ιδίως σε ένα περιβάλλον δημοκρατικό όπως αυτό της ελληνικής πολιτείας, καθιστά αναγκαία την ύπαρξη της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική για την ικανοποιητική και ομαλή λειτουργία ενός κρατικού μηχανισμού σε επίπεδο οργάνωσης των κοινοτήτων (Department for Communities, & Local Government, 2006).

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης κατοχυρώνεται από το Ελληνικό Σύνταγμα με το άρθρο 102, (Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου, 1986) όπου αναφέρεται ότι «η τοπική αυτοδιοίκηση, είναι μια αποτελεσματική μέθοδος παροχής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών». Η αποτελεσματικότητα της οφείλεται στους παρακάτω λόγους:

- Ο δημόσιος τομέας έχει σημαντικό όφελος από την ύπαρξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία λαμβάνει και ευθύνες των άλλων υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης.
- Οι άνθρωποι που διοικούν τις μονάδες της τοπικής αυτοδιοίκησης προέρχονται από τον τοπικό πληθυσμό, με αποτέλεσμα να έχουν καλύτερη γνώση των προβλημάτων της κοινότητάς τους.
- Η διοίκηση αυτών των μονάδων ασκεί μια πολυδιάστατη δραστηριότητα και μπορεί να εξασφαλίσει καλύτερο βαθμό οργάνωσης.

Ακόμη, η τοπική αυτοδιοίκηση χαρακτηρίζεται από ανεξαρτησία, γεγονός που της επιτρέπει να ενεργεί αυτόνομα ως ένα βαθμό, να παίρνει πρωτοβουλίες και να κάνει καινοτομίες οι οποίες θα δώσουν το θετικό αποτέλεσμα των νέων εμπειριών και υπηρεσιών. Επιπλέον, αυτό το στοιχείο της παρέχει το πλεονέκτημα να δρα αμεσότερα και

αποτελεσματικότερα προς το όφελος της κοινωνίας που υπηρετεί, αλλά και να ικανοποιεί καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών της. Έτσι, μπορεί μέσω της καθημερινής ενασχόλησης με τα ζητήματα των πολιτών να αποκτά πρόσθετες εμπειρίες και ως εκ τούτου να εκπληρώνει καλύτερα το έργο της (Mikheev, 2014).

Επιπροσθέτως, η τοπική αυτοδιοίκηση ενισχύει τα πολιτικά δικαιώματα, τους δημοκρατικούς θεσμούς, ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και δίνει ερεθίσματα στους πολίτες και τους πολιτικούς, ώστε όχι μόνο να αποκτούν πολιτική παιδεία και ιδεολογία, αλλά να την εφαρμόζουν καθημερινά στην κοινωνική συμβίωση.

Για να συμβούν όλα αυτά είναι σημαντική η συμμετοχή ενός μεγάλου αριθμού ανθρώπων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η διοίκηση των μονάδων της τοπικής αυτοδιοίκησης πραγματοποιείται με ένα μεγάλο αριθμό πολιτών, οι οποίοι εκλέγονται με ψηφοφορία, γεγονός που καθιστά το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης ιδιαίτερα σημαντικό (Mikheev, 2014). Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις η τοπική αυτοδιοίκηση λειτουργεί ως το πρώτο βήμα απόκτησης πολιτικής εμπειρίας, ώστε να συνεχίσει ένα άτομο σε ανώτερα στάδια αυτής της σύνθετης πολιτικής διαδρομής.

Τέλος, η τοπική αυτοδιοίκηση θεωρείται ότι συχνά έχει έναν ακόμη σημαντικό ρόλο, αυτόν του φραγμού προς πιθανές καταχρήσεις ή σφάλματα της κεντρικής εξουσίας και διοίκησης (Wilson & Game, 2011). Άλλωστε, είναι και ένας πιο άμεσος και ορθός τρόπος να επικοινωνήσει μια κοινότητα με την κεντρική διοίκηση για ζητήματα που την αφορούν και απαιτούν επίλυση.

1.1.2. Κύρια χαρακτηριστικά

Παρατηρείται γενικά πως η τοπική αυτοδιοίκηση είναι μια μορφή αποκέντρωσης. Παρόλα αυτά, αν εμβαθύνει κανείς στο θεσμό και εντός Ελλάδος και εκτός, αντιλαμβάνεται πως υπάρχει μια σύγχυση τόσο στο περιεχόμενο του όρου όσο και στα όρια και τη λειτουργία του. Λίγα Συντάγματα και νομικά πλαίσια αποδίδουν με ακρίβεια τον όρο και το ρόλο της «τοπικής αυτοδιοίκησης». Κάτι τέτοιο θα έπρεπε να συμβαίνει ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση με άλλες μορφές αποκέντρωσης (Department for Communities, & Local Government, 2006).

Παρόλα αυτά εντοπίζονται κάποια θεμελιώδη χαρακτηριστικά, τα οποία θέτουν τις βάσεις πάνω στις οποίες κινείται η τοπική αυτοδιοίκηση.

Βασικό στοιχείο είναι ότι οι εκπρόσωποι στην τοπική αυτοδιοίκηση εκλέγονται (Wilson & Game, 2011). Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί η εκλογική διαδικασία να δέχεται επιρροές από στοιχεία πολιτικά και κομματικά, παρόλα αυτά σε πολλές άλλες περιπτώσεις οι πολίτες επιλέγουν τους αντιπροσώπους τους με κίνητρα και κριτήρια πιο ασφαλή, επηρεασμένα κατά κύριο λόγο από το έργο του υποψηφίου.

Άλλωστε, στην περίπτωση της τοπικής αυτοδιοίκησης βοηθά και συμβάλλει θετικά το γεγονός ότι στις κοινότητες και τις μικρές κοινωνίες οι συμπολίτες γνωρίζονται καλύτερα μεταξύ τους και οι πράξεις τους, θετικές και αρνητικές, γνωστοποιούνται αμεσότερα.

Ένα άλλο κύριο στοιχείο των μονάδων της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η υπεύθυνη διαχείριση των υποθέσεων και των αρμοδιοτήτων της. Αυτό σημαίνει ότι κάθε μονάδα ακολουθεί μια συγκεκριμένη οργάνωση και δομή και είναι υπεύθυνη για αυτή. Αν οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις δεν ακολουθηθούν όπως πρέπει και ορίζεται, υπάρχουν κυρώσεις για τα μέλη της αντίστοιχης μονάδας (Mikheev, 2014).

Ακόμη, ένα τρίτο στοιχείο είναι ότι η δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι καθορισμένη σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπάρχουν συνταγματικές διατάξεις που ορίζουν τη διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, από την πρώτου βαθμού τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι και τις ανώτερες βαθμίδες. Στην Ελλάδα το Σύνταγμα του 1975 (άρθρο 102 παρ. 1) ορίζει ότι την πρώτη βαθμίδα την αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες, ενώ οι ανώτερες βαθμίδες καθορίζονται με νόμους χωρίς όμως να έχει πραγματοποιηθεί η έκδοση αυτών των νόμων μέχρι σήμερα.

Ένα ακόμη στοιχείο είναι ότι η τοπική αυτοδιοίκηση εξυπηρετεί διαφορετικούς σκοπούς από τους δημόσιους οργανισμούς, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ειδικότερα, οι στόχοι της αφορούν την τοπική κοινωνία, δηλαδή την προσφορά υπηρεσιών και την πραγματοποίηση απαραίτητων έργων. Έτσι κάθε μονάδα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι υπεύθυνη και αρμόδια για κάτι διαφορετικό. Άλλη ρυθμίζει θέματα περιβάλλοντος και καθαριότητας, άλλη ρυθμίζει εκπαιδευτικά ζητήματα, άλλη τις συγκοινωνίες και τις μεταφορές και άλλη τις κατασκευές και υποδομές (Coulson & Campbell, 2013).

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του διατάγματος Ν. 2218/1994, η δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης είναι οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Για αυτό το λόγο η τοπική αυτοδιοίκηση ελέγχεται από την κεντρική διοίκηση με την έννοια ότι παρακολουθεί το έργο της και ελέγχει αν ακολουθούνται όλες οι νόμιμες και συνταγματικά καθορισμένες ενέργειες και υποχρεώσεις. Αυτό δεν σημαίνει πως η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ο ενδιάμεσος φορέας της κεντρικής διοίκησης, αντιθέτως λειτουργεί ανεξάρτητα, αλλά και σε συνεργασία με αυτή. Η τοπική αυτοδιοίκηση και το έργο της τόσο στην Ελλάδα όσο και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, είναι αποτέλεσμα νομοθετικής διαδικασίας που ακολουθείται από το κοινοβούλιο του κάθε κράτους.

Το τελευταίο χαρακτηριστικό της τοπικής αυτοδιοίκησης που θα επισημανθεί, είναι η δυνατότητα που εκείνη έχει ώστε να επιβάλλει

φορολογία με στόχο να είναι και οικονομικά ανεξάρτητη και να μπορεί να υλοποιεί τους σκοπούς της αλλά και τις υποχρεώσεις της (Mikheev, 2014).

1.1.3. Οικονομική σημασία

Όπως ήδη σημειώθηκε η «τοπική αυτοδιοίκηση» συνιστά ένα γενικό όρο ο οποίος αποκτά ορισμένη μορφή και περιεχόμενο αφού καθοριστούν οι μονάδες που τον συγκροτούν και οι δραστηριότητες που υποχρεούνται να υλοποιεί. Ως εκ τούτου υπάρχει ο πρώτος βαθμός της τοπικής αυτοδιοίκησης που συγκροτείται από τους δήμους και τις κοινότητες και ο δεύτερος βαθμός που συγκροτείται από τις επαρχίες.

Οι δραστηριότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης λαμβάνουν χώρα μέσω των μονάδων της και οι κυριότερες από αυτές είναι η διοικητική και η οικονομική δραστηριότητα. Ως προς το οικονομικό σκέλος, τα θέματα που απασχολούν την τοπική αυτοδιοίκηση είναι η αξιοποίηση των αγαθών του κάθε τόπου ώστε να ενισχυθεί και να δικαιολογηθεί η οικονομική δραστηριότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι επιδράσεις της οικονομικής δραστηριότητας και διαχείρισης της τοπικής αυτοδιοίκησης στην κρατική οικονομία μιας χώρας (Coulson & Campbell, 2013).

1.2. Εκπαιδευτήρια

1.2.1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Στην Ελλάδα η πρωτοβάθμια εκπαίδευση συνίσταται από το Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό σχολείο. Με τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις η φοίτηση στο Νηπιαγωγείο είναι πια υποχρεωτική. Όσον αφορά στο Δημοτικό, σημειώνεται πως περιλαμβάνει έξι τάξεις: Α' τάξη (6 - 7 ετών), Β' τάξη (7 - 8 ετών), Γ' τάξη (8 - 9 ετών), Δ' τάξη (9 - 10 ετών), Ε' τάξη (10 - 11 ετών) και Στ' τάξη (11 - 12 ετών). Κατά τα δύο πρώτα χρόνια του Δημοτικού τα παιδιά δε βαθμολογούνται επίσημα, αλλά χρησιμοποιείται

η περιγραφική αξιολόγηση από το δάσκαλο (Σιδέρη, 2010). Η πρόοδος από τη μία τάξη στην άλλη γίνεται χωρίς εξετάσεις, αυτόματα, και όσον αφορά τα παιδιά με μαθησιακές διαταραχές προσφέρεται ενισχυτική διδασκαλία.

1.2.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει διττή υπόσταση, αφού αποτελείται από το Γυμνάσιο, η φοίτηση στο οποίο είναι υποχρεωτική και το Λύκειο, στο οποίο δεν είναι επιβεβλημένη η φοίτηση.

Το Γυμνάσιο περιλαμβάνει τρεις τάξεις και ειδικότερα: Α' τάξη (12 - 13 ετών), Β' τάξη (13 - 14 ετών) και Γ' τάξη (14 - 15 ετών). Το Λύκειο και αυτό περιλαμβάνει τρεις τάξεις: Α' τάξη (15 - 16 ετών), Β' τάξη (16 - 17 ετών), Γ' τάξη (17 - 18 ετών). Το Λύκειο διακρίνεται πια σε Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο και είτε από τη φοίτηση στο ένα είτε στο άλλο γίνεται η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μετά τη συμμετοχή των μαθητών στις πανελλαδικές εξετάσεις (Σιδέρη, 2010).

1.2.3. Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα στηρίζεται στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας από δύο διαφορετικούς τομείς, τα Πανεπιστήμια και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ). Η εισαγωγή σε αυτά γίνεται μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων και ο στόχος τους είναι η κατάλληλη προετοιμασία των παιδιών για την επαγγελματική τους ζωή μέσα από την παροχή εξειδικευμένης εκπαίδευσης και κατάρτισης στο γνωστικό αντικείμενο που έχουν επιλέξει (Σιδέρη, 2010).

Κεφάλαιο 2^ο – Η φυσιογνωμία και τα χαρακτηριστικά του Πόρου Τροιζηνίας

2.1. Γεωγραφικά στοιχεία

Ο Πόρος είναι ένα από τα νησιά του Σαρωνικού Κόλπου και βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του, απέναντι από τις ακτές της Πελοποννήσου. Ανήκει στο νησιωτικό σύμπλεγμα του Αργοσαρωνικού, μαζί με τις Σπέτσες, την Ύδρα και την Αίγινα. Το νησί συνδέει το Σαρωνικό με τις Πελοποννησιακές ακτές, για αυτό και το όνομά του σημαίνει «πέρασμα». Έχει έκταση 31 τ.χλμ., υψόμετρο 358 μ., πληθυσμό 3.993 κατοίκους (απογραφή του 2011) και βρίσκεται 32 ν.μ. νότια του Πειραιά. Εντάσσεται διοικητικά στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας, στο νομό Αττικής και στην επαρχία της Τροιζηνίας. Πρόκειται για ένα ηφαιστιογενές νησί με πυκνή βλάστηση, λόφους και κόλπους¹.

Όμως, στην πραγματικότητα πρόκειται για δύο νησιά, τη Σφαιρία και την Καλαυρία, τα οποία χωρίζονταν από ένα πολύ μικρό κανάλι θάλασσας. Η ένωση αυτών των νησιών έδωσε την ονομασία «Πόρος». Επίσης, η πόλη του Πόρου είναι κτισμένη πάνω σε έναν μικρό θολωτό κρατήρα.

2.2. Ιστορικά στοιχεία

Ο Πόρος κατοικήθηκε για πρώτη φορά τα προϊστορικά χρόνια και συγκεκριμένα η Καλαυρία και όχι η Σφαιρία, η οποία ήταν ακατοίκητη και στα προϊστορικά και στα ιστορικά χρόνια. Στην πρωτοελληνική περίοδο, η περιοχή της Καλαυρίας ήταν αρκετά κατοικημένη καθώς έχουν βρεθεί τρεις οικισμοί που ανήκουν σε αυτή την περίοδο. Οι κάτοικοι αυτής της περιόδου προέρχονταν μάλλον από την Αίγυπτο, χωρίς να υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για την προέλευσή τους.

¹ http://www.poros.com.gr/mobile/gr_ancient.html

Το νησί του Πόρου αποτελείται όπως σημειώθηκε από τα νησιά Καλαυρία και Σφαιρία, τα οποία ήταν γνωστά ήδη από την αρχαιότητα. Η Καλαυρία υπήρξε κέντρο συμμαχία για τις πόλεις – κράτη της Αθήνας, της Επιδαύρου, της Ερμιόνης, του Πόρου, της Αίγινας, του Ναυπλίου και του Ορχομενού. Τα αρχαιολογικά ευρήματα αποδεικνύουν ότι το νησί είχε κατοικηθεί ήδη από την εποχή του Χαλκού, καθώς βρέθηκαν τάφοι και κτίσματα από το 1000 π.Χ. Στην αρχαία πόλη της Καλαυρίας βρισκόταν ο ναός του Ποσειδώνα και τα ερείπια αυτού βρίσκονται στη θέση Παλάτια στα νοτιοανατολικά του νησιού. Μάλιστα, στον περίβολο του ναού βρισκόταν ο τάφος του Δημοσθένη, ο οποίος βρέθηκε εκεί ζητώντας άσυλο μετά την καταδίκη του σε θάνατο, ενώ τελικά αυτοκτόνησε με δηλητήριο όταν έφτασαν οι Μακεδόνες².

Κατά τα βυζαντινά χρόνια δεχόταν επιδρομές από πειρατές, ενώ έπαιρνε μέρος στον αγώνα για την εθνική ανεξαρτησία. Έπειτα από την ίδρυση του ανεξάρτητου νεοελληνικού κράτους εγκαταστάθηκε εκεί ο πρώτος ελληνικός ναύσταθμος στον οποίο σήμερα λειτουργεί το Προγυμναστήριο, το Κέντρο Νεοσυλλέκτων του Πολεμικού Ναυτικού. Επίσης στις αρχές του 19ου αιώνα είχε εγκατασταθεί στον Πόρο και ο ναύσταθμος του Ρωσικού Στόλου.

Σημαντικός ήταν και ο ρόλος που διαδραμάτισε ο Πόρος στα χρόνια μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους καθώς το 1828 εγκαταστάθηκε εκεί ο Ιωάννης Καποδίστριας ως κυβερνήτης της χώρας και εκεί πραγματοποιήθηκε η διάσκεψη των πρέσβων των Μεγάλων Δυνάμεων. Στα επόμενα χρόνια ο Πόρος αποτέλεσε το κέντρο των εμφύλιων συγκρούσεων, όπως όταν πυρπολήθηκαν τα πλοία του ελληνικού στόλου το 1931 από τον Μιαούλη στο λιμάνι του Πόρου³.

² http://www.poros.com.gr/mobile/gr_ancient.html

³ http://www.poros.com.gr/mobile/gr_ancient.html

2.3. Πολιτιστικά στοιχεία

Στον Πόρο διατηρήθηκαν πολλά από τα στοιχεία του παρελθόντος, δηλαδή η λογοτεχνία, τα τραγούδια, οι χοροί, τα τοπικά εδέσματα, τα ήθη και έθιμα, οι παραδόσεις. Αυτά τα στοιχεία άλλωστε διαμόρφωσαν και την φυσιογνωμία του νησιού. Τα έθιμα που επικρατούν στο Πόρο και γενικότερα στην Τροιζηνία είναι πολλά και αναφέρονται στα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, τις Απόκριες και το Πάσχα.

Είναι σύνηθες να γίνονται εκδηλώσεις με θέμα τη μουσική, τη ζωγραφική, το κέντημα, τα ψηφιδωτά. Γίνονται και εκθέσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, όπως εκθέσεις (παιδικής) ζωγραφικής και γλυπτικής.

Πολλά είναι επίσης τα έθιμα που ακολουθούνται τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, όπως και τα παραδοσιακά γλυκά και φαγητά που φτιάχνουν οι ντόπιοι. Τις Απόκριες και μετά την Καθαρά Δευτέρα οργανώνονται γιορτές με αποκριάτικους χορούς και τοπικά εδέσματα ειδικά για τη Σαρακοστή.

Σημαντική είναι και η εκδήλωση που γίνεται κάθε χρόνο για τον εορτασμό του πολιούχου του Πόρου, Αγίου Λεωνίδα, καθώς σημαιοστολίζονται τα δημόσια καταστήματα, τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα σπίτια και τα πλοία του νησιού.

2.4. Οικονομική ανάπτυξη

Στο οικονομικό επίπεδο, η φυσιογνωμία του Πόρου διαμορφώνεται κατά βάση από τους τρεις τομείς παραγωγής των τοπικών παραγωγικών δραστηριοτήτων, δηλαδή τον πρωτογενή, τον δευτερογενή και τον τριτογενή (Christiaens, 1999).

Η οικονομία του Πόρου στηρίζεται στην αλιεία και γενικότερα στα ναυτικά επαγγέλματα. Όσον αφορά στον πρωτογενή τομέα φαίνεται πως

δίνεται έμφαση στις γεωργικές και κτηνοτροφικές ασχολίες. Καλλιεργούνται ελιές και εσπεριδοειδή και παράγονται μελισσοκομικά προϊόντα.

Στο δευτερογενή τομέα υπάρχουν μόνο μερικές βιοτεχνίες που κατασκευάζουν τουριστικά και παραδοσιακά είδη.

Στον τριτογενή τομέα εμφανίζονται αρκετές υπηρεσίες που αφορούν στον τουρισμό και στην κάλυψη των αναγκών των κατοίκων και των τουριστών. Υπάρχουν υπηρεσίες που αφορούν διοικητικές και κοινωνικές λειτουργίες που εκεί εντάσσονται και τα σχολεία και υπηρεσίες εξυπηρέτησης του τουρισμού και των αναγκών (Christiaens, 1999).

Όσον αφορά στα σχολεία, η ανέγερσή των κτιρίων έγινε με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό να καλυφθούν οι απαραίτητες ανάγκες. Έτσι, χτίστηκε ένα σύγχρονο δημοτικό σχολείο το οποίο παρείχε πολύ καλύτερες δυνατότητες για την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού έργου και από την πλευρά των εκπαιδευτικών και από την πλευρά των μαθητών. Περιέχει δώδεκα αίθουσες διδασκαλίας, δύο αίθουσες ειδικής διδασκαλίας, μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, μια βιβλιοθήκη, ένα αναγνωστήριο, ένα γραφείο δασκάλων και βοηθητικούς χώρους.

2.5. Εκπαίδευση στον Πόρο

Ο Πόρος ανέκαθεν διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στον τομέα της εκπαίδευσης, καθώς ήταν μία από τις πρώτες ελεύθερες περιοχές. Στην Τουρκοκρατία το ρόλο του σχολείου είχαν αναλάβει τα μοναστήρια του Αγίου Δημητρίου Δαμαλά, της Κοίμησης της Θεοτόκου και της Ζωοδόχου Πηγής στον Πόρο. Οι μοναχοί εκεί είχαν σκοπό να παρέχουν εκπαίδευση στα παιδιά στα δύσκολα χρόνια της τουρκοκρατίας.

Το 1826 συστάθηκε στον Πόρο αλληλοδιδακτικό σχολείο με δαπάνη των κατοίκων και κυρίως του Κοινού του Πόρου. Η σχολική επιτροπή

αποτελούνταν από τον Ιωάννη Κιζάνη και τον Καπετάν Παντελή Στάθη Πασχάλη, ενώ η Μονή της Ζωοδόχου Πηγής παραχώρησε το μετόχι της (Γενική Εφημερίς της Ελλάδος αρ. 20 της 1 Ιανουαρίου 1827).

Ο Πόρος πλέον διαθέτει δύο Νηπιαγωγεία που συστεγάζονται (το 1ο και το 2ο Νηπιαγωγείο Πόρου), δύο Δημοτικά σχολεία (το 1ο και 2ο Δημοτικό σχολείο Πόρου), ένα Γυμνάσιο και ένα Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ).

Ο Πόρος εκτός από τις άλλες δραστηριότητες του, έχει ως στόχο να βραβεύει τους μαθητές του και να ενισχύει με κάθε τρόπο την προσπάθειά τους. Έτσι, βραβεύτηκαν οι μαθητές του Λυκείου που εισήχθησαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το 2018. Εκτός από τους επαίνους, ο Δήμαρχος του νησιού βράβευσε όλους τους επιτυχόντες και με μία δωροεπιταγή αξίας 150 ευρώ.

Επιπλέον, οι μαθητές από τον Πόρο συμμετέχουν συχνά σε μαθητικούς διαγωνισμούς, όπως στο διαγωνισμό μαθηματικών όπου και διακρίθηκαν. Για αυτό, το 2013 βραβεύτηκαν από την Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, στα πλαίσια του διαγωνισμού «Μαθηματικά και παιχνίδι» οι μαθητές που εκπροσώπησαν τον Πόρο. Η βράβευσή τους έγινε στον Πειραιά (εικόνα 1).

Ένας ακόμη μαθηματικός διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε το 2013 όπου συμμετείχαν μαθητές της Ε' και ΣΤ' τάξης και εκεί διακρίθηκαν παιδιά από το δήμο Πόρου. Στην επιτροπή συμμετείχαν δάσκαλοι, μαθηματικοί και σχολικοί σύμβουλοι της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και ο πρόεδρος της ελληνικής μαθηματικής εταιρείας.

Εικόνα 1 – Βράβευση μαθητών σε μαθηματικό διαγωνισμό

Επιπλέον, στο δήμο Πόρου γίνεται κάθε χρόνο η τελετή κοπής της πίτας μαζί με τη βράβευση των αριστούχων μαθητών ΣΜΥΝ. Μαζί με τους αριστούχους μαθητές ΣΜΥΝ βραβεύονται κάθε χρόνο και οι αθλήτριες και αθλητές του δήμου Πόρου οι οποίοι ξεχώρισαν σε αγώνες ιστιοπλοΐας Ε.Δ. και Σ.Α. Την τελετή οργανώνει ο σύνδεσμος αποφοίτων ΣΜΥΝ (εικόνα 2 και 3).

Εικόνα 2 – Βράβευση Αρχηγού Σχολής από επίτιμο ΑΣ Αντιναύαρχο

Εικόνα 3 – Βράβευση αθλητριών ιστιοπλοΐας από παλαίμαχο κωπηλάτη

Επιπλέον, σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση που παρέχει ο Πόρος διαδραματίζει και η δημοτική βιβλιοθήκη του νησιού. Ιδρύθηκε το 1976 όταν ήταν δήμαρχος ο Σ. Σολομωνίδης και λειτουργούσε ως «Πρότυπη Βιβλιοθήκη». Η εκδήλωση για την ίδρυσή της έγινε στο Γυμνάσιο του Πόρου το καλοκαίρι του 1976.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη διοργανώνει στο χώρο της επιστημονικά συνέδρια, επιμορφωτικά σεμινάρια και πολιτιστικές εκδηλώσεις ενώ διαθέτει και προηγμένο οπτικοακουστικό εξοπλισμό.

Επίσης, στη Δημοτική βιβλιοθήκη γίνεται κάθε Οκτώβρη το σεμινάριο εκμάθησης ελληνικής γλώσσας από Γερμανόφωνους ομιλητές. Εκτός όμως από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνει, η Βιβλιοθήκη συμβάλλει στις εκδοτικές δραστηριότητες του Δήμου με ιστορικά και λογοτεχνικά βιβλία.

Κεφάλαιο 3^ο – Η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων

3.1. Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Το σχολείο είναι ένας θεμελιώδους σημασίας θεσμός της κοινωνίας και ταυτόχρονα βασική μονάδα του εκπαιδευτικού συστήματος, υπεύθυνη για τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ως κοινωνικός οργανισμός δραστηριοποιείται σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο με ορισμένες κοινωνικές συνθήκες και επιδιώκει να πετύχει συγκεκριμένους στόχους.

Για το λόγο αυτό στηρίζεται σε κανόνες και αρχές που αποσκοπούν στη συνοχή, τη δόμηση και το συντονισμό των δραστηριοτήτων του. Έτσι είναι απαραίτητο να υπάρχουν και ανθρωπinoι και υλικοί πόροι ώστε να διοικείται σωστά και να λειτουργεί ολοκληρωμένα.

Στη δεκαετία του '80 έγιναν σοβαρές μεταρρυθμίσεις στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, με στόχο να εκδημοκρατιστεί και να

εκσυγχρονιστεί βάσει των αλλαγών και των νέων προοπτικών που προέκυψαν μετά την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως πλήρους και ενεργού μέλους (ΟΟΣΑ, 2011).

Αναλυτικότερα, ο νόμος 1566/1985 για τη «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» ήταν μία καίρια τομή στην ελληνική εκπαίδευση. Με το νόμο αυτό πραγματοποιείται η προσπάθεια εμπλοκής των μονάδων της τοπικής αυτοδιοίκησης στη λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η παραπάνω πρόβλεψη λειτούργησε συνδυαστικά με τη θεσμοθέτηση της συμμετοχής των πολιτών στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, αλλά και των συλλόγων διδασκόντων (Σιδέρη, 2010).

Τόσο αυτός ο νόμος όσο και νομοθετήματα του 1990 και 1992, συμπλήρωσαν και τροποποίησαν τις αρχικές ρυθμίσεις φέρνοντας σοβαρές μεταρρυθμίσεις στο θεσμικό καθεστώς των σχολείων. Αυτό που πέτυχαν ήταν η ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στα σχολεία, καθώς της έδωσαν ενεργό ρόλο στην κατανομή των σχολικών κονδυλίων και τη διαχείριση των επιχορηγήσεων.

Η κίνηση αυτή ήταν ιδιαίτερα σημαντική αφού τα κονδύλια και οι επιχορηγήσεις συντελούσαν στην τόνωση των οικονομικών του σχολείου (Κατσαρός, 2006). Επίσης, μεταβιβάστηκε η κυριότητα της κινητής και ακίνητης περιουσίας των σχολείων και της περιουσίας που ανήκει στα σχολεία στους Ο.Τ.Α. της περιφέρειας όπου βρίσκονται. Ακόμη, στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. δόθηκε η αρμοδιότητα της συντήρησης και επισκευής των κτιρίων και των πιστώσεων για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων.

Για όλες αυτές τις αρμοδιότητες συγκροτήθηκαν δύο συλλογικά όργανα, οι Δημοτικές ή Κοινοτικές Επιτροπές Παιδείας ως φορείς που είναι υπεύθυνοι για το σχεδιασμό και τη διαχείριση της εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο και οι Σχολικές Επιτροπές ως νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α.

και φορείς που παίρνουν μέρος στη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση των σχολείων (Κατσαρός, 2006).

Στο Δημοτικό Κοινοτικό Κώδικα (Π.Δ. 410/1995), άρθρο 24, παρ. 1, αναφέρεται ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων δίδεται στους Ο.Τ.Α., οι οποίοι οφείλουν να μεριμνούν για τα κοινωνικά, οικονομικά και πνευματικά ενδιαφέροντα και συμφέροντα της κοινότητάς τους.

Οι αρμοδιότητες που αναφέρονται στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εκπαίδευση είναι η ίδρυση και λειτουργία Νηπιαγωγείων και σχολών διδασκαλίας τεχνών όπως η ζωγραφική, ο χορός και η μουσική, η κατασκευή και συντήρηση των σχολείων, η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, η κατασκευή δημοτικών γυμναστηρίων και χώρων άθλησης και η ίδρυση και λειτουργία κέντρων νεότητας (άρθρο 37, Δ.Κ.Κ.).

Φαίνεται από την παραπάνω διάταξη πως η εμπλοκή των Ο.Τ.Α. στην εκπαίδευση είναι άμεση και -θα έλεγε κανείς- πως ένα μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξαρτάται από αυτούς, καθώς χωρίς σωστές υποδομές και οικονομική ενίσχυση η εκπαίδευση δεν μπορεί παρά να χωλαίνει.

Ο αναθεωρημένος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (ν. 3463, ΦΕΚ Α'114/8.6.2006) συνιστά μια σύνοψη των ρυθμίσεων αναφορικά με την τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού στις προηγούμενες δεκαετίες. Επίσης, αναγνωρίζεται ως μία προσπάθεια να λειτουργήσει αποτελεσματικά η τοπική αυτοδιοίκηση στο νέο της ρόλο στα πλαίσια της περιφερειοποίησης των κρατικών αρμοδιοτήτων.

Στο άρθρο 75 του κώδικα αναφέρεται χαρακτηριστικά πως «η κατασκευή, διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας και ιδιαίτερα η συντήρηση, η καθαριότητα και η φύλαξη των σχολικών κτηρίων» είναι αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., δίνοντας τους σοβαρή και κρίσιμη θέση στη συντήρηση και υλική υποδομή των

σχολικών κτιρίων, καθώς και στην οικονομική διαχείριση μέρους των σχολικών μονάδων (Φυσάκη, 2017).

Όμως, η σχέση ανάμεσα στους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση δεν περιορίζεται σε όσα ήδη αναφέρθηκαν. Ειδικότερα, η μεταξύ τους επικοινωνία αφορά επίσης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων και προγραμμάτων με στόχο την ομαλή ένταξη στα σχολεία των ομογενών, των παλλινοστούντων, των αθίγγανων, των προσφύγων και των μεταναστών.

Ακόμη, προβλέπεται η ίδρυση και η λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής καθώς και η συνεργασία των Πνευματικών Κέντρων των Δήμων με τις πολιτιστικές ενέργειες των σχολείων και των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων (Φυσάκη, 2017).

Ο αναθεωρημένος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (ν. 3463, ΦΕΚ Α' 114/8.6.2006) περιγράφει ακόμη τον θεσμό των Σχολικών Επιτροπών, οι οποίες λειτουργούν με τις διατάξεις του άρθρου 243 του ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» και την Υπουργική Απόφαση 8440/2011 (Β' 318/2011). Ειδικότερα, πρόκειται για ένα θεσμό που θεσπίστηκε από το νόμο 1566/1985 και είχε στόχο τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των διαφόρων φορέων της στην εκπαιδευτική διαδικασία και τη διαχείριση των σχολείων.

Από τον Ιανουάριο του 2011 και σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α μπήκε σε ισχύ η γενική διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης», η οποία επέφερε σοβαρές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και προκάλεσε ριζικές αναδιαρθρώσεις των δήμων. Έτσι και στο επίπεδο της εκπαίδευσης προέβλεψε τον εξορθολογισμό του σχολικού δικτύου.

Συγκεκριμένα, οι σχολικές επιτροπές συγχωνεύονται σε δύο νομικά πρόσωπα εκ των οποίων το ένα αφορά στις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας, ενώ το άλλο στις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το νόμο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης – πρόγραμμα Καλλικράτης».

Στο άρθρο 54 του νόμου του ν. 3966/2011 αναφέρεται πως δίνονται αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση για θέματα που αφορούν στη διά βίου μάθηση και εκπαίδευση των ενηλίκων. Για αυτό και θα έπρεπε να ιδρυθεί ένα κέντρο διά βίου μάθησης, το οποίο θα εξυπηρετεί και θα υλοποιεί ένα αντίστοιχο πρόγραμμα διά βίου μάθησης με δράσεις εκπαίδευσης ενηλίκων και εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής για τη διά βίου μάθηση σε τοπικό επίπεδο.

Θα μπορούσαν, συνεπώς, να εφαρμοστούν προγράμματα αναφορικά με το περιβάλλον, τον αθλητισμό, την υγεία τον πολιτισμό, την τοπική οικονομία, την Τρίτη ηλικία και την επιχειρηματικότητα. Αυτό το σύστημα και η ανάπτυξή του θα έδινε την ευκαιρία για αναβάθμιση και ανέλιξη των πολιτών μέσω των νέων γνώσεων που θα αποκτήσουν (Hubsch, 1989).

Καταληκτικά, συνάγεται το συμπέρασμα πως η τοπική αυτοδιοίκηση έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες και με το πέρασμα των χρόνων. Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κοινότητας κατέχουν πλέον πιο ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της εκπαίδευσης και τη διοίκηση των σχολικών μονάδων (Σιδέρη, 2010).

Παρόλα αυτά, όπως προκύπτει από τη μελέτη, ο ρόλος τους διατήρησε τον εισηγητικό και συμβουλευτικό του χαρακτήρα ιδίως για τα θέματα που αφορούν τη διαχείριση και τη λειτουργία του. Κάποιες αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης θα μπορούσαν να ανεξαρτητοποιηθούν από την κεντρική εξουσία και τον κρατικό μηχανισμό υπό το πλαίσιο της σταθερής χρηματοδότησης των τοπικών αρχών από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Παράλληλα, πρέπει να υιοθετηθούν οι διαδικασίες που προτείνονται από τις Δημοτικές Επιτροπές Παιδείας και τις Σχολικές Επιτροπές. Τέλος, για να τονωθεί ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εκπαίδευση είναι σημαντικό να μην παραγκωνίζεται και να μην λησμονιέται ο καθολικός και ενιαίος χαρακτήρας της εκπαίδευσης και η ανάγκη εξυπηρέτησης

ορισμένων αναγκών, οι οποίες καθορίζονται πρώτα και κύρια από τον παιδαγωγικό ρόλο της σχολικής κοινότητας (Φυσάκη, 2017).

3.2. Οικονομικοί πόροι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης

Το σοβαρό ζήτημα της χρηματοδότησης της εκπαίδευσης ρυθμίζεται κατά βάση από το κράτος και συγκεκριμένα από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από τα ποσά των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από κοινοτικούς πόρους και σε ορισμένες περιπτώσεις από μη κρατικές πηγές.

Ως προς την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ένα μέρος της οικονομικής λειτουργίας των σχολείων στηρίζεται στα ταμεία των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων ή και στις δωρεές κάποιων γονέων. Αναφορικά με τη γραφική ύλη, το υλικό που χρησιμοποιείται και τις εκπαιδευτικές επισκέψεις σημειώνεται πως το καλύπτουν οι γονείς των παιδιών επωμιζόμενοι το κόστος του.

Αυτά συντελούν στη διαμόρφωση μιας εικόνας για το εκπαιδευτικό σύστημα η οποία βασίζεται αρκετά σε εξωγενείς παράγοντες προκειμένου να λειτουργήσει αρμονικά. Το κόστος μισθοδοσίας των ατόμων που εργάζονται στην εκπαίδευση, η προμήθεια ειδών εξοπλισμού υπηρεσιών και εργαστηρίων, η προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού και ειδών άθλησης, η έκδοση των σχολικών βιβλίων, οι επιχορηγήσεις σε σχολικές επιτροπές, οι δαπάνες λειτουργίας μαθητικών κατασκηνώσεων, καθώς και οι δαπάνες εκπαίδευσης, πολιτισμού και αθλητισμού καλύπτονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (Κατσαρός, 2006).

Από την άλλη, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αναλαμβάνει να καλύψει τις δαπάνες παγίου κεφαλαίου και ειδικά τις κατασκευές και επισκευές των κτιρίων και των εγκαταστάσεων, την αγορά ακινήτων και την προμήθεια και συντήρηση του εξοπλισμού και των εργαστηρίων

(Κατσαρός, 2006). Ακόμη, καλύπτεται η ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας, η χρηματοδότηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η στήριξη της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Τα ποσά από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στέλνονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσα από το Τμήμα Επιχορηγήσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης που υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Έτσι μέσα από αυτούς τους πόρους καλύπτονται δαπάνες που αφορούν στη μεταφορά των μαθητών, στην επισκευή και συντήρηση των σχολείων, στα μισθώματα των σχολείων, στη μισθοδοσία των σχολικών φυλάκων, των σχολικών τροχονόμων, των καθαριστριών και σε λοιπές λειτουργικές δαπάνες (Σιδέρη, 2010).

Το κράτος αξιοποιεί τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για να χρηματοδοτήσει την εκπαίδευση. Επιπλέον, οι ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας καλύπτονται και μέσα από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως επίσης από τους κοινοτικούς πόρους, από τα ποσά των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων και σε ορισμένες περιπτώσεις χρήματα προκύπτουν και από τις μη κρατικές πηγές.

Αναφορικά με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τη χρηματοδότησή της, σημειώνεται πως οι οικονομικές παροχές για τις σχολικές μονάδες πηγάζουν από τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, από γονείς οι οποίοι επιθυμούν να στηρίξουν το εκπαιδευτικό έργο και να προσφέρουν τεχνικό εξοπλισμό, δωρεές ή ακόμη και εθελοντική εργασία. Σαφώς, είναι ευρέως γνωστό πως οι γονείς είναι εκείνοι που υποχρεώνονται να καλύψουν το κόστος για τις εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, θέατρα και πάρκα, καθώς επίσης το υλικό και τη γραφική ύλη που χρειάζονται οι μαθητές στο σχολείο (Christiaens, 1999).

Φαίνεται πως το εκπαιδευτικό σύστημα έχει ανάγκη από έξωθεν βοήθεια και εισροές έτσι ώστε να καλύψει πλήρως τις ανάγκες των μελών του. Ειδικότερα, το κόστος που απαιτείται για την προμήθεια του

εξοπλισμού, τη λειτουργία των υπηρεσιών και των εργαστηρίων, την προμήθεια του εκπαιδευτικού υλικού και των ειδών άθλησης, τις επιχορηγήσεις για την έκδοση των σχολικών βιβλίων, τις δαπάνες λειτουργίες των μαθητικών κατασκηνώσεων, τις επιχορηγήσεις προς τις σχολικές επιτροπές, τις παντός τύπου δαπάνες εκπαίδευσης, αθλητισμού και πολιτισμού και κυρίως το κόστος της μισθοδοσίας των εκπαιδευτικών και των ανθρώπων που εργάζονται σε κάθε τομέα της εκπαίδευσης (Christiaens, 1999).

Επιπλέον, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων φέρεται να είναι αρμόδιο για την κάλυψη αναγκών πάγιου κεφαλαίου όπως είναι οι κατασκευές και επισκευές των κτιρίων και εγκαταστάσεων των σχολικών μονάδων, η προμήθεια και συντήρηση του εξοπλισμού και των εργαστηρίων, αλλά και η αγορά ακινήτων. Ακόμη, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων φροντίζει να χρηματοδοτήσει τα ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα, να ενισχύει την επιστημονική έρευνα και να στηρίζει με κάθε τρόπο την εκπαιδευτική πολιτική και τις ανάγκες της (Πέγκας, 2013).

Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαθέτουν οικονομικούς πόρους οι οποίοι μέσα από το Τμήμα Επιχορηγήσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης που ανήκει στο Υπουργείο Εσωτερικών καταλήγουν στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στόχος είναι να αξιοποιηθούν αυτά τα χρηματικά ποσά με σκοπό να μισθώνουν τα σχολεία, να μεταφέρονται οι μαθητές, να επισκευάζονται και να συντηρούνται τα κτίρια των μονάδων, να καλύπτονται οι μισθοί για τους σχολικούς φύλακες και τροχονόμους, τους καθαριστές και όλων των υπαλλήλων που εξυπηρετούν το έργο της εκπαίδευσης (Σιδέρη, 2010).

Ακόμη, η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαχειρίζεται κοινοτικούς πόρους και κοινοτικά προγράμματα που προέρχονται από κοινοτικά ταμεία όπως: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Αυτοί οι πόροι απευθύνονται και καταλήγουν στα

σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με διττό στόχο. Αρχικά, στόχος είναι να καλύψουν τις ανάγκες του εκπαιδευτικού συστήματος όπως οι ανάγκες υποδομών και λειτουργιών. Ο δεύτερος στόχος είναι να καλλιεργηθεί η δια βίου εκπαίδευση και μάθηση μέσω προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης (Hubsch, 1989).

Οι δημόσιες αρχές και ποικίλοι άλλοι φορείς παρέχουν πόρους για τη χρηματοδότηση των σχολείων. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι πόροι μεταβιβάζονται ως μετρητά ενώ σε άλλες περιπτώσεις σε είδος. Φαίνεται πως χρησιμοποιούνται δύο είδη μεταβιβάσεων για τη μορφή των μετρητών. Αρχικά, είναι τα ποσά κατά αποκοπή με σκοπό να χρηματοδοτηθούν διάφοροι τύποι δημόσιων υπηρεσιών και από την άλλη είναι οι επιχορηγήσεις οι οποίες κανονικά αποσκοπούν αποκλειστικά στην εκπαιδευτική διαδικασία (Eurydice, 2014⁴).

Ειδικότερα, οι πόροι που πρόκειται να καταλήξουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα σχετίζονται με προγράμματα του ΥΠΠΕΘ και του ΥΠΕΣΔΔΑ τα οποία καταλήγουν στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο να υπογραμμιστεί πως οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν πολύ σημαντικό ρόλο ως προς τη διεκδίκηση της συμμετοχής των σχολείων του αντίστοιχου δήμου σε όλα αυτά τα προγράμματα, όπως ακόμη και σε άλλα τα οποία είναι σε εξέλιξη ή πρόκειται να εξελιχθούν από τις εισροές των κοινοτικών πλαισίων στήριξης (Σιδέρη, 2010).

Οι σχολικές επιτροπές είναι ένας θεμελιώδης φορέας για τη λειτουργία των σχολείων και παρατηρείται πως συχνά λαμβάνει τη χρηματοδότηση που είναι απαραίτητη από δωρεές ή άλλες εισφορές και από τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων. Ακόμη, πολλά σχολεία έχουν στην κατοχή τους ή διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία από κληροδοτήματα ή δωρεές με αποτέλεσμα να έχουν πόρους και από αυτές τις πηγές. Από

⁴ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/home_en

κάποιους μάλιστα έχει γίνει η πρόταση να αξιοποιηθούν οι χώροι των σχολικών μονάδων μισθώνοντάς τους σε ιδιώτες, όπως επιχειρηματίες για παράδειγμα, με σκοπό να αυξηθούν τα έσοδα των σχολικών επιτροπών (Σιδέρη, 2010).

3.3. Προτάσεις για την ενίσχυση της εκπαίδευσης στο Δήμο Πόρου Τροιζηνίας

Αρχικά, ο δήμος Πόρου έχει άμεση ανάγκη από χρηματοδότηση, καθώς εκτός του προβλήματος της υποχρηματοδότησης από την πλευρά του κρατικού μηχανισμού, υπάρχουν και πολλά ζητήματα στους δήμους τα οποία χρειάζονται άμεση επίλυση.

Ο δήμος Πόρου πρέπει να κάνει καλή διαχείριση των πόρων που έχει αυτή τη στιγμή διαθέσιμους και στη συνέχεια να ιεραρχήσει τις αξίες και τις ανάγκες των πολιτών του. Πρέπει να είναι στόχος η κάλυψη των συμφερόντων και των αναγκών όλων.

Επιπλέον, πρέπει να γίνουν προσπάθειες για εξεύρεση και δημιουργία καινούργιων πηγών εσόδων. Είναι εξίσου σημαντικό βέβαια να μη γίνονται σπατάλες για θέματα που είναι δευτερεύουσας σημασίας και μάλιστα να μην τίθενται σε δεύτερη θέση ζητήματα που είναι καίρια για τη λειτουργία του νησιού συνολικά.

Υπάρχουν πολλές προτάσεις για του δήμους που έχουν στόχο να βρουν λύσεις για να εξοικονομήσουν χρήματα από προγράμματα διαχείρισης, λόγου χάριν, των απορριμμάτων της πόλης. Έτσι μπορούν όχι μόνο να εξοικονομήσουν χρήματα, αλλά να έχουν και ένα μεγάλο κέρδος το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί οπουδήποτε υπάρχει ανάγκη.

Επίσης, θα ήταν σημαντικό ο δήμος Πόρου να αντιμετωπίσει θέματα όπως είναι η σίτιση άπορων μαθητών και η έλλειψη βοηθητικού προσωπικού στα σχολεία. Πρέπει να δημιουργηθεί ένα εξειδικευμένο τμήμα για την υποστήριξη των σχολικών μονάδων στα πλαίσια των

τεχνικών υπηρεσιών του δήμου Πόρου έτσι ώστε να υπάρξει άμεση αντιμετώπιση των κτιριακών προβλημάτων των σχολείων.

Ακόμη, είναι σημαντικό να αναβαθμιστούν ενεργειακά τα σχολεία και να χρησιμοποιηθούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για τον φωτισμό και τη θέρμανση των κτιρίων. Πρέπει επίσης τα σχολικά κτίρια να γίνουν προσβάσιμα και φιλικά για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και να μπορούν αυτά τα παιδιά να κυκλοφορήσουν σε όλους τους χώρους των σχολείων (Christiaens, 1999).

Επιπλέον, υπάρχουν πολλές οικογένειες που δυσκολεύονται είτε εξαιτίας της οικονομικής κρίσης είτε εξαιτίας του ότι είναι μονογονεϊκές οικογένειες είτε γιατί έχουν βιώσει τα παιδιά κάποιο τραυματικό περιστατικό. Αυτές οι οικογένειες είναι σημαντικό να βοηθούνται από τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου Πόρου.

Όσον αφορά στα σχολικά προαύλια και το χώρο στον οποίο περνούν οι μαθητές τον ελεύθερο χρόνο τους στα διαλείμματα, κρίνεται καίριο να διαμορφωθούν έτσι ώστε να μοιάζουν με πάρκα, να είναι ευχάριστα, ασφαλή, αλλά και να παρέχουν τη δυνατότητα για παιχνίδι και αθλήματα.

Ήδη σε πολλές αυλές έχουν τοποθετηθεί δέντρα, φυτά, έχουν γίνει γκράφιτι στους τοίχους με παιδικές ζωγραφιές και γενικώς έχει διαμορφωθεί ο χώρος για να είναι όσο πιο ευχάριστος στα παιδιά τα οποία περνούν πολύ χρόνο από την καθημερινότητά τους εκεί. Αυτό εξυπηρετεί και τη μαθησιακή διαδικασία καθιστώντας την πιο ελκυστική και ευχάριστη στους μαθητές, οι οποίοι χαίρονται που βρίσκονται στο περιβάλλον του σχολείου (Hubsch, 1989).

Ακόμη, αποτελεσματική θα ήταν και η ιδέα της κατασκευής υπαίθριων χώρων με παγκάκια και εικαστικές κατασκευές όπου τα παιδιά, κυρίως των μεγαλύτερων ηλικιών, θα μπορούν να περνούν το χρόνο τους τόσο στο διάλειμμα όσο και μετά το πέρας του σχολικού μαθήματος. Αυτό σημαίνει πως ο δήμος σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων και

κηδεμόνων θα μπορούσε να επιτρέψει να αξιοποιηθεί η αυλή και οι υποδομές του σχολείου με σκοπό να υπάρξει κάλυψη των αναγκών των παιδιών και των ενηλίκων (Deming, 2018).

Θα μπορούσαν στο χώρο του σχολείου να γίνονται μαθήματα αλληλεγγύης, να λαμβάνουν χώρα πολιτιστικές εκδηλώσεις και αθλητικές δραστηριότητες. Δεν θα ήταν καθόλου δύσκολο το σχολείο να ανοίγει τις ώρες εκτός των μαθημάτων και να αξιοποιείται προς όφελος των παιδιών, της νεολαίας, των οικογενειών και των εκπαιδευτικών.

Υπάρχουν όμως και ορισμένα ζητήματα που δεν ανήκουν στην δικαιοδοσία και την αρμοδιότητα του δήμου Πόρου, αλλά παρόλα αυτά ο δήμος θα μπορούσε να ασκήσει πιέσεις για να επηρεάσει το Υπουργείο Παιδείας και τους υπόλοιπους φορείς. Τέτοια θέματα είναι το κλείσιμο σχολείων, η κατάργηση των εκπαιδευτικών τομέων, οι απολύσεις των εκπαιδευτικών, η μαθητική διαρροή και η σχολική αποτυχία. Τέτοια θέματα, όπως και πολλά ακόμη, υπάγονται διοικητικά στο Υπουργείο Παιδείας όμως ο δήμος Πόρου θα πρέπει να δείχνει αλληλεγγύη προς τα παιδιά, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και όλους τους υπαλλήλους που εργάζονται στην εκπαίδευση (Deming, 2018).

Σημαντική πρόταση είναι και η εύρεση τρόπου αντιμετώπισης της λειτουργίας των σχολικών μονάδων σε διπλή βάρδια. Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων οικοπέδων και κτιρίων του δήμου Πόρου, καθώς και η προσθήκη νέων αιθουσών στα σχολικά κτίρια.

Επιπλέον, εκτός από την ανάπλαση και τον επανασχεδιασμό των σχολικών αυλών, όπως προαναφέρθηκε, είναι σημαντικό να ανεγερθούν νέα διδακτήρια τα οποία θα ανταποκρίνονται στις νέες παιδαγωγικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις (Deming, 2018). Θα έχουν δηλαδή άνετες αίθουσες, εργαστήρια και βιβλιοθήκες με σύγχρονο εξοπλισμό και αθλητικές υποδομές.

Τέλος, πρέπει να δημιουργηθεί από το δήμο Πόρου ένα εξειδικευμένο τμήμα τεχνικής υποστήριξης των σχολικών μονάδων έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα συντήρησης των κτιρίων. Ένα ξεχωριστό τμήμα για τη συντήρηση των σχολείων θα πρέπει να στελεχωθεί από άτομα που είναι ειδικά εκπαιδευμένα και καταρτισμένα για την αναβάθμιση των σχολικών μονάδων.

Μια ακόμη ενδιαφέρουσα πρόταση είναι να αξιοποιηθεί από τον Πόρο η υπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε με το παρακάτω ΦΕΚ και αφορά στη μεταφορά των μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες. Η νέα κοινή υπουργική απόφαση εισάγει νέες διατάξεις για τη διαδικασία μεταφοράς των μαθητών που βρίσκονται στις περιφέρειες και την επαρχία.

Συγκεκριμένα, το ΦΕΚ προβλέπει να συγκροτηθεί μια περιφερειακή ομάδα που θα επιβλέπει το έργο, δηλαδή θα συντονίζει και θα παρακολουθεί το έργο μεταφοράς ανά κάθε περιφέρεια. Επιπλέον, θα ενισχυθούν οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι για να εξακριβώνεται αν εκτελείται σωστά το έργο και θα δημιουργηθεί ηλεκτρονικά μια πλατφόρμα εισαγωγής των στοιχείων των ατόμων που δικαιούνται δωρεάν μεταφορά. Τέλος, υπάρχουν διατάξεις που προβλέπουν τον ιατρικό έλεγχο καθώς και το ποινικό μητρώο των οδηγών και των συνοδών μεταφορικών μέσων.

Η κοινή υπουργική απόφαση υπογράφηκε από τους υπουργούς Εσωτερικών, Αλέξη Χαρίτση, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Κώστα Γαβρόγλου, Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστο Σπίρτζη, και από τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών, Γιώργο Χουλιαράκη.

Συνεπώς, ο Πόρος θα μπορούσε να αξιοποιήσει τη δυνατότητα αυτή που δίνει η νέα κοινή υπουργική απόφαση και να καταστήσει πιο εύκολη και ασφαλή τη μεταφορά των μαθητών στο σχολείο διευκολύνοντας παράλληλα το εκπαιδευτικό έργο.

Κεφάλαιο 4^ο – Τρόποι εύρεσης χρηματοδότησης και βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης της τοπικής αυτοδιοίκησης

4.1. Πηγές χρηματοδότησης

Το 2018 ξεκίνησε να εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα με διάρκεια ζωής ως το 2022 έχοντας την δυνατότητα παράτασης. Το πρόγραμμα αυτό ονομάζεται «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II» και αποσκοπεί στην ισόρροπη βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη. Επιπλέον αποσκοπεί στην αύξηση της απασχόλησης στην ανταγωνιστικότητα των δήμων και βελτίωση των υποδομών τους (Φυσάκη, 2017).

Το 2018 αυξήθηκε η χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Πρόγραμμα από 1,575 στα 1,825 δις. ευρώ. Κατοχυρώθηκε μάλιστα πως μέχρι το 2023 η χρηματοδότηση θα ανέλθει στα 2,3 δις (Φυσάκη, 2017).

Ο προϋπολογισμός, όπως εκδίδεται από το υπουργείο Εσωτερικών προβλέπει την διάθεση 120 εκατ. ευρώ για την ανέγερση ή την επέκταση σχολικών κτιρίων και 50 εκατ. επιπλέον για τη συντήρηση αυτών και των προαυλίων τους.

4.2. Προτάσεις για την τοπική αυτοδιοίκηση στο δήμο Πόρου

Οι δημοτικές επιτροπές παιδείας ασχολούνται με ζητήματα σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων. Ωστόσο, έχει διαπιστωθεί αδράνεια εκ μέρους τους, ή όχι ολοκληρωμένη και ενδεδειγμένη διαχείρισή τους. Το γεγονός πως συχνά δεν κινούνται επαρκώς εντός των τυπικών ορίων λειτουργίας τους υποβαθμίζει τον ρόλο και την παρουσία τους διότι δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής. Για όλους τους παραπάνω λόγους επιβάλλεται να αποκατασταθεί και να ενισχυθεί η ουσιαστική λειτουργία των δημοτικών επιτροπών παιδείας.

Με την έναρξη του σχολικού έτους κάθε δημοτική επιτροπή παιδείας οφείλει να ανακοινώσει δύο προγράμματα, ένα ετήσιο και ένα εξάμηνο.

Τα προγράμματα αφορούν τη δράση της για αυτά τα χρονικά διαστήματα και με το πέρας της χρονιάς υπόκεινται σε λογοδοσία. Ο προγραμματισμός δράσης της δημοτικής επιτροπής παιδείας ασχολείται με την υγιεινή των σχολείων και τη φύλαξη των κτιρίων. Αρμοδιότητά της είναι επίσης η οργάνωση εκδηλώσεων ποικίλων χαρακτήρων, οι συναντήσεις των μελών τους με εκπροσώπους των σχολικών κοινοτήτων για τη διαχείριση των τυχόν προβλημάτων και η διαχείριση των διαδικασιών συγχώνευσης, κατάργησης, υποβιβασμού και προαγωγής των σχολικών μονάδων (Φυσάκη, 2017). Τέλος, περιλαμβάνει τον δημόσιο απολογισμό και την σύνταξη έκθεσης προς το δημοτικό συμβούλιο με σκοπό την ολόπλευρη ενημέρωση των αρμοδίων για την λειτουργία της επιτροπής.

Ο «Καλλικράτης» οδήγησε στην συγχώνευση αρκετών σχολικών επιτροπών γεγονός που οδήγησε στην δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου και στην εμφάνιση δυσκολιών και προβληματισμού. Κατέστησαν, επιπλέον, απαραίτητη την εκπόνηση αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων από τα αρμόδια υπουργεία για τις οικονομικές υποχρεώσεις με σκοπό την άμεση διευθέτηση των ζητημάτων που προκύπτουν. Αυτό που πρέπει να γίνει δηλαδή, είναι να ακολουθούνται τα χρονοδιαγράμματα και να τακτοποιούνται με συνέπεια οι οικονομικές υποχρεώσεις των επιτροπών (π.χ. αμοιβές για το προσωπικό καθαριότητας, σχολικούς τροχονόμους κ.λπ.) (Φυσάκη, 2017).

Επιπρόσθετα, κρίνεται θεμελιώδης η ορθολογική διαχείριση με διαφανείς όρους των κονδυλίων των σχολικών επιτροπών, πόσο μάλλον που αυτά είναι αυξημένα. Είναι αναγκαία επίσης η δημοσιοποίησή (υποχρεωτικά πλέον με το πρόγραμμα “ΔΙΑΥΓΕΙΑ”) και η διεξαγωγή των απαραίτητων μειοδοτικών διαγωνισμών με την κατάλληλη προετοιμασία τους.

Από την άλλη πλευρά οι σχολικές επιτροπές χρήζουν εσωτερικής αναδιάρθρωσης και απαιτούν καταμερισμό εργασίας για όλα τα μέλη,

έτσι ώστε το έργο να καθίσταται πιο αποδοτικό και λειτουργικό. Ο απαιτητικός πλέον ρόλος και οι ευθύνες των σχολικών επιτροπών επιβάλλει την ανάγκη οι σχολικές επιτροπές να στηριχθούν και να υποστηριχθούν με το απαραίτητο στελεχιακό δυναμικό για να ανταποκριθούν με επιτυχία στο έργο που θεσμικά τους ανατίθεται.

Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να επιδράσει με τρόπο δημιουργικό και στα αναλυτικά προγράμματα. Κρίνεται εφικτή, για παράδειγμα, η διδασκαλία τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού στα πλαίσια της ευέλικτης ζώνης. Αυτή η θεματική ενότητα φυσικά είναι συνδεδεμένη με τον κεντρικό σχεδιασμό της πολιτικής της εκπαίδευσης, όπως διαμορφώνεται από το Υπουργείο Παιδείας.

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι σε θέση να παρέχει μηχανισμούς, θεσμούς και εργαλεία που βρίσκονται υπό την αιγίδα των δήμων, ώστε να εξυπηρετηθούν οι μαθησιακοί στόχοι. Τέτοιοι θεσμοί είναι το ιστορικό αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού στην Καλαμαριά, το Κέντρο Ιστορίας του δήμου Θεσσαλονίκης, το Μουσείο Εκπαίδευσης στην Βέροια κ.λπ. Σε ανάλογη κατεύθυνση ως προς τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης για θέματα περιεχομένου και αξιοποίησης δημοτικών θεσμών για την εξυπηρέτηση στόχων των αναλυτικών προγραμμάτων και σχολικών βιβλίων μπορεί για παράδειγμα να είναι:

Με ανάλογο τρόπο η τοπική αυτοδιοίκηση έχει την δυνατότητα να επιδράσει στην διαμόρφωση των σχολικών βιβλίων, ώστε να εξυπηρετηθούν οι στόχοι των αναλυτικών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο του μαθήματος της μελέτης του περιβάλλοντος είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε μουσεία, πάρκα κυκλοφοριακής αγωγής κ.λπ., αφού έχει γίνει η σωστή προετοιμασία της τάξης (Φυσάκη, 2017). Επίσης, είναι δυνατόν να διεξαχθούν δραστηριότητες σχετικές με τα ΜΜΜ κατόπιν συνεννόησης με τους οργανισμούς συγκοινωνιών, να προσκληθούν εκπρόσωποι της δημοτικής αστυνομίας, αλλά και να πάρουν μέρος οι μαθητές σε εθελοντικές περιβαλλοντικές δράσεις.

Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και στο Γυμνάσιο διεξάγεται το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν συναντήσεις επισκέψεις με εκπροσώπους των δημοτικών αρχών και υπηρεσιών, καθώς και αναπαράσταση συνεδρίασης δημοτικού συμβουλίου με σχέδιο εργασίας που να αναδεικνύει τη μελέτη ενός προβλήματος που απασχολεί την τοπική κοινωνία μέσα από την οπτική των μαθητών.

Επιπλέον, σε ενότητες που αφορούν την πολιτική προστασία, τα σχολεία μπορούν να επισκεφθούν εκπροσώπους της στην περιφέρεια και τους δήμους για την ενημέρωση μαθητών σε θέματα όπως είναι η πυρασφάλεια, η αντισεισμική προστασία και κάθε ζήτημα που έχει σχέση με τη παραπάνω λειτουργία.

Φυσικά, ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί να επεκταθεί και στα διδασκόμενα μαθήματα που συνδέονται με τον πολιτισμό π.χ. εικαστικά, μουσική, θεατρική αγωγή, φιλαναγνώσια. Εξάλλου είναι γνωστό πως πολλοί δήμοι ως τώρα έχουν ιδρύσει πολιτιστικούς οργανισμούς θέατρα, ωδεία, βιβλιοθήκες με μεγάλη προσφορά και προγράμματα που εκφωνούνται σε συνεργασία με τις τοπικές σχολικές μονάδες.

Επίσης, αντίστοιχη θετική δραστηριοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης για θέματα περιεχομένου σπουδών αφορούν και τον τομέα του σχολικού αθλητισμού, όπου είναι δυνατόν να αξιοποιούνται δημοτικά αθλητικά κέντρα και χώροι.

Σημαντικές είναι, επίσης, οι δράσεις των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με τα σχολεία που αφορούν την κοινωνία. Γίνονται προσπάθειες περιβαλλοντικής και καταναλωτικής εκπαίδευσης, διενεργούνται προγράμματα επιμόρφωσης και στήριξης των γονέων, εξασφαλίζεται η διδασκαλία της μητρικής γλώσσας των παιδιών των μεταναστών και η παράλληλη εκμάθηση της ελληνικής, διδάσκονται τα

δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του πολίτη αλλά και κυκλοφοριακή αγωγή.

Ως προς το συνδυασμό του σχολείου, της τοπικής αυτοδιοίκησης και της υγείας, πρέπει να σημειωθεί πως θα έπρεπε να οργανωθεί στα σχολεία ο θεσμός του σχολικού ιατροείου, το οποίο θα υπάρχει σε κάθε σχολική μονάδα και θα είναι αρμόδιο να παρέχει στους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου τις πρώτες βοήθειες. Επίσης, θα μπορούσε να λειτουργήσει και ασκώντας την προληπτική ιατρική και να συνεργάζεται με τα δημόσια ιατρεία και νοσοκομεία. Παράλληλα, θα μπορούσε να μεριμνά και για την οδοντιατρική φροντίδα των παιδιών (Φυσάκη, 2017). Είναι απαραίτητο, άλλωστε, να τηρούνται κανόνες και συνθήκες ασφαλείας στον μαθητικό πληθυσμό και να παρέχεται ιατρική φροντίδα με σκοπό την πρόληψη, καθώς στις σχολικές μονάδες συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός μαθητών.

Ακόμη, προτείνεται πως πρέπει να γίνει αναμόρφωση του τρόπου λειτουργίας των κυλικείων του σχολείου με σκοπό να υπάρχει πρόνοια και φροντίδα για τη διατροφή των παιδιών. Πρέπει να τους παρέχονται τροφές υγιεινές, καθαρές και να υπάρχει πάντα ο στόχος της δημιουργίας διατροφικής συνείδησης και της καταπολέμησης της παιδικής παχυσαρκίας, όπως και κάθε άλλης πάθησης που συνδέεται με τη διατροφή.

Για αυτό, μια ενδιαφέρουσα πρόταση θα ήταν να συνεργαστούν τα κυλικεία με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, την κεντρική αγορά και άλλους φορείς με σκοπό να προμηθεύονται τα καλύτερα αγροτικά προϊόντα και μάλιστα σε υψηλή ποιότητα. Ακόμη, τα σχολεία και οι σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων θα πρέπει να συνεργάζονται με διατροφολόγους ώστε να οργανώνονται σεμινάρια και εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση και πρόληψη για ζητήματα που αφορούν τη διατροφή και τις διαταραχές γύρω από αυτή.

Σημαντική ενέργεια είναι επίσης να ενεργοποιηθεί και να λειτουργήσει η υπηρεσία ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης παιδιών και γονέων για ζητήματα οικογενειακά, αλλά παράλληλα και μαθησιακά και εκπαιδευτικά. Οι γονείς είναι σημαντικό να συμβουλευούνται τους ειδικούς για θέματα που αφορούν την ανάπτυξη αλλά και την εκπαίδευση των παιδιών τους. Μέσα από το διάλογο και τη συμβουλευτική διαδικασία θα επιτευχθεί αυτό και οι γονείς θα εφοδιαστούν με γνώσεις και ικανότητες ώστε να βοηθήσουν τα παιδιά τους. Στην υπηρεσία που προαναφέρθηκε θα εργαστούν κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι και ειδικοί παιδαγωγοί.

Η τοπική αυτοδιοίκηση παίζει καθοριστικό ρόλο και στην ανάπτυξη της δια βίου μάθησης και εκπαίδευσης. Εξάλλου μέσω του νόμου για την «Ανάπτυξη της δια βίου μάθησης» έχουν μοιραστεί αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση και τους θεσμούς της για θέματα δια βίου μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων. Έτσι, είναι κρίσιμο να ιδρυθεί από το δήμο Πόρου ένα κέντρο για τη δια βίου μάθηση μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν τα σχετικά προγράμματα που θα λειτουργούν σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας. Μέσα από αυτά τα προγράμματα θα γίνουν δράσεις για την εκπαίδευση των ενηλίκων και θα εφαρμοστεί δημόσια πολιτική για τη δια βίου μάθηση μέσα από προγράμματα για τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, την δημόσια υγεία, το περιβάλλον, την τρίτη ηλικία και την επιχειρηματικότητα της τοπικής κοινωνίας.

Κεφάλαιο 5^ο – Σχεδιασμός και διεξαγωγή της έρευνας

5.1. Μεθοδολογία έρευνας

Στην παρούσα ένότητα θα παρουσιάσουμε την Μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα σχετικά με τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα σχολεία του Πόρου. Η μεθοδολογία χωρίζεται στους τομείς: Ερευνητικοί σκοποί-ερωτήματα-υποθέσεις, Σχεδιασμός Έρευνας, Δείγμα, Διαδικασία-Μέθοδος συλλογής Δεδομένων, Εργαλεία Ανάλυσης, Ηθικά Διλήμματα-Ζητήματα Δεοντολογίας, Αξιοπιστία και εγκυρότητα δεδομένων και Περιορισμοί-Προβλήματα έρευνας.

5.2. Ερευνητικοί σκοποί – Ερωτήματα – Υποθέσεις

Η συγκεκριμένη έρευνα έχει σκοπό να μελετήσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε δημόσια σχολεία του Πόρου Τροιζηνίας. Πιο συγκεκριμένα, θα διερευνηθεί ο βαθμός της ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της Εκπαίδευσης, αλλά και τα πιθανά οφέλη από τις γενικότερες δράσεις της.

Με βάση τους ερευνητικούς σκοπούς της μελέτης διατυπώνονται τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- 1) Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας που διδάσκουν;
- 2) Ποιος ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της σχολικής μονάδας και τα πιθανά οφέλη από γενικότερες δράσεις;
- 3) Συσχετίζονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών μεταξύ τους;
- 4) Υπάρχει διαφοροποίηση των απόψεων ως προς τα δημογραφικά στοιχεία;

Με βάση τα ερευνητικά ερωτήματα διατυπώνονται οι παρακάτω ερευνητικές υποθέσεις:

- Αναμένεται οι εκπαιδευτικοί να είναι μέτρια ικανοποιημένοι από τις υποδομές της σχολικής μονάδας.
- Αναμένεται να είναι μέτρια η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της σχολικής μονάδας αλλά και τα οφέλη από τις γενικότερες δράσεις της.
- Περισσότερο ικανοποιημένοι από τις υποδομές στις σχολικές μονάδες αναμένεται να είναι οι εκπαιδευτικοί που πιστεύουν περισσότερο στον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και αντίστροφα.
- Οι εκπαιδευτικοί μεγαλύτερης ηλικίας, με περισσότερα έτη υπηρεσίας στον Πόρο και οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναμένεται να πιστεύουν περισσότερο στον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και να είναι περισσότερο ικανοποιημένοι από τις υποδομές της σχολικής μονάδας.

5.3. Σχεδιασμός έρευνας

Η παρούσα έρευνα είναι πρωτογενής, ποσοτική, περιγραφική και συσχέτισης, με χρήση ερωτηματολογίου αλλά και καταγραφής δεδομένων. Οι ποσοτικές έρευνες μπορούν να αποθηκεύσουν μεγάλο όγκο πληροφοριών σε μικρό χρονικό διάστημα, τα οποία μετατρέπονται σε δεδομένα και αξιοποιούνται για την εξαγωγή συμπερασμάτων και τα οποία είναι αντικειμενικά και δεν υπόκεινται στην υποκειμενική κρίση του ερευνητή (Louis Cohen & Lawrence Manion & Keith Morrison, 2007).

Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα συσχέτισης μεταβλητών, ελέγχου υποθέσεων και γενίκευσης των συμπερασμάτων εφόσον το δείγμα είναι σωστά επιλεγμένο (John W.Creswell, 2013)), δηλαδή μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού (Φαρμάκης Ν.,2017).

5.4. Το δείγμα της έρευνας

Στην έρευνα συμμετείχαν 47 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που διδάσκουν σε σχολεία του Πόρου Τροιζηνίας, μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, με ελαφρώς μεγαλύτερη συμμετοχή από τους άντρες, ηλικίας κυρίως άνω των 36 ετών, πτυχιούχοι ΑΕΙ-ΤΕΙ, με 3-14 έτη υπηρεσίας στα σχολεία του Πόρου στην πλειοψηφία των περιπτώσεων.

5.5. Διαδικασία – Μέθοδος συλλογής δεδομένων

Η έρευνα διεξήχθη συλλέγοντας δεδομένα από εκπαιδευτικούς των σχολείων του Πόρου, με τη χρήση του ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε περιλαμβάνει 28 ερωτήσεις χωρισμένες σε 4 ομάδες. Η πρώτη ομάδα αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των εκπαιδευτικών και περιλαμβάνει 9 ερωτήσεις. Η δεύτερη ομάδα ερωτήσεων αναφέρεται στο βαθμό ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας και περιλαμβάνει 7 ερωτήσεις. Η τρίτη ομάδα ερωτήσεων περιλαμβάνει επίσης 7 ερωτήσεις και αναφέρεται στις ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης προς το σχολείο, ενώ η τέταρτη με 5 ερωτήσεις αφορά τα πιθανά οφέλη από τις γενικές δράσεις της. Στη 2^η, 3^η και 4^η ομάδα ερωτήσεων οι απαντήσεις δίνονται μέσω πενταβάθμιας κλίμακας Likert από το 1 έως το 5 όπου η τιμή 1 αντιπροσωπεύει την απάντηση «Καθόλου», η 2 την «Λίγο», η 3 την «Μέτρια», η 4 την «Πολύ» και η 5 την «Πάρα πολύ». Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στους εκπαιδευτικούς στις τάξεις των σχολείων σε έντυπη μορφή και η διάρκεια συμπλήρωσης ήταν περίπου 10 λεπτά.

5.6. Εργαλεία ανάλυσης

Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS, με παράλληλη χρήση του Microsoft office Excel 2016 και χωρίστηκε στο στάδιο της Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής. Στην Περιγραφική Στατιστική οι ποιοτικές-κατηγορικές μεταβλητές της έρευνας παρουσιάστηκαν με χρήση σχετικών συχνοτήτων (ποσοστών), ενώ για τις ποσοτικές μεταβλητές χρησιμοποιήθηκε ο αμερόληπτος εκτιμητής της μέσης τιμής και της τυπικής απόκλισης. Στην Επαγωγική Στατιστική στα πρώτα 2 ερευνητικά ερωτήματα χρησιμοποιήθηκαν τα 95% διαστήματα εμπιστοσύνης των μέσων τιμών, αφού πρώτα πραγματοποιήθηκαν ομαδοποιήσεις ερωτήσεων με κοινό περιεχόμενο με χρήση της μέσης τιμής και εφόσον υπήρξε και ικανοποιητική εσωτερική αξιοπιστία μέσω του Cronbach Alpha. Τα 95% διαστήματα εμπιστοσύνης της μέσης τιμής δίνονται από τον τύπο $(\bar{x} - z_{\alpha/2} * \frac{s}{\sqrt{n}} + z_{\alpha/2} * \frac{s}{\sqrt{n}})$, όπου $\alpha=5\%$ η στάθμη σημαντικότητας, $\bar{x}$ η μέση τιμή, s η τυπική απόκλιση και n το μέγεθος του δείγματος. Στο 3^ο και 4^ο ερευνητικό ερώτημα για έλεγχο κανονικότητας χρησιμοποιήθηκε το Shapiro Wilk test. Η αρχική υπόθεση είναι ότι οι μεταβλητές ακολουθούν την κανονική κατανομή και η εναλλακτική ότι δεν την ακολουθούν. Για εύρεση συσχετίσεων μεταξύ ποσοτικών μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε ο μη παραμετρικός συντελεστής συσχέτισης Spearman λόγω μη κανονικότητας. Οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης Spearman βρίσκονται στο διάστημα [-1,1] όπου τιμές κοντά στο 1 υποδηλώνουν θετική συσχέτιση ενώ τιμές κοντά στο -1 αρνητική συσχέτιση. Τιμές κοντά στο 0 υποδηλώνουν ανυπαρξία συσχέτισης. Η αρχική υπόθεση είναι ότι οι μεταβλητές συσχετίζονται μεταξύ τους και η εναλλακτική υπόθεση ότι δεν συσχετίζονται. Στο 4^ο ερευνητικό ερώτημα, για έλεγχο διαφοροποίησης της μέσης τιμής ποσοτικών μεταβλητών ως προς ποιοτική μεταβλητή με 2 κατηγορίες χρησιμοποιήθηκε ο παραμετρικός έλεγχος independent samples t-test ενώ για παραπάνω από

2 δείγματα χρησιμοποιήθηκε ANOVA (ανάλυση διακύμανσης). Η αρχική υπόθεση είναι ότι οι μέσες τιμές είναι ίσες και η εναλλακτική ότι διαφέρουν (Κολυβά-Μαχαίρα Φ. & Μπόρα-Σέντα Ε.,1998). Η στάθμη στατιστικής σημαντικότητας σε όλους τους ελέγχους ορίστηκε στο 5%. Συνεπώς, η αρχική υπόθεση γίνεται δεκτή όταν $p\text{-value} \geq 0,05$ και απορρίπτεται όταν $p\text{-value} < 0,05$. (Σιώμκος, Γ. Ι., & Μάυρος, Δ. Α.,2008).

5.7. Ηθικά ζητήματα

Τα θέματα ηθικής δεοντολογίας θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά στην ψυχολογία των συμμετεχόντων και απαραίτητα να ληφθούν υπόψιν από τον ερευνητή όπως ορίζει η Αμερικανική ψυχολογική εταιρεία (APA,2001), αλλά και η Βρετανική (BPS,2014). Συγκεκριμένα οι κανόνες που τηρήθηκαν είναι οι ακόλουθοι:

- Οι συμμετέχοντες της έρευνας ενημερώθηκαν για το θέμα και τον σκοπό της έρευνας, τα μέσα με τα οποία θα διεξαχθεί η πειραματική διαδικασία και μόνο εφόσον συμφώνησαν ξεκίνησε η διαδικασία συλλογής δεδομένων.
- Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν ότι η συμμετοχή τους στην έρευνα είναι ανώνυμη, εθελοντική και ότι δε θα χρησιμοποιηθεί κανένα προσωπικό στοιχείο τους. Επίσης, διασαφηνίστηκε ότι οι απαντήσεις τους θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

5.8. Αξιοπιστία και εγκυρότητα δεδομένων

Η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των δεδομένων ελέγχθηκε με τον συντελεστή αξιοπιστίας Cronbach Alpha. Για να χαρακτηρίσουμε ένα ερωτηματολόγιο αξιόπιστο θα πρέπει ο δείκτης αξιοπιστίας Cronbach Alpha να είναι μεγαλύτερος του 0,70, ενώ άλλοι μελετητές υποστηρίζουν πως για τα αρχικά στάδια κάποιας μελέτης αρκεί ένας συντελεστής

Cronbach Alpha μεταξύ του 0,5 και 0,6 αλλά οπωσδήποτε για την εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων τουλάχιστον 0,9 ή καλύτερα 0,95 (Nunnally & Bernstein, 1994, Tavakol & Dennick, 2011: 54 Vaske, Beaman & Sponarski, n.d.: 5-6 Pallant, 2005: 90). Για την ενότητα της ικανοποίησης από τις υποδομές ο συντελεστής Cronbach Alpha ήταν 0,814, για τις ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης προς το σχολείο είχε την τιμή 0,840, ενώ για τις γενικές δράσεις ήταν 0,804.

5.9. Περιορισμοί – Προβλήματα έρευνας

Το δείγμα της έρευνας ήταν σχετικά μικρό, καθώς αποτελούταν από 47 άτομα με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εφαρμοστεί με ασφάλεια το Κ.Ο.Θ. (Κεντρικό Οριακό Θεώρημα), σύμφωνα με το οποίο τα παραμετρικά κριτήρια είναι πλήρως αξιόπιστα όταν σε κάθε εξεταζόμενη κατηγορία υπάρχουν τουλάχιστον 30 παρατηρήσεις.

Κεφάλαιο 6^ο – Τα αποτελέσματα της έρευνας

Στο παρόν κεφάλαιο αναλύονται τα αποτελέσματα της Στατιστικής ανάλυσης στα στάδια της Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής. Στην Περιγραφική Στατιστική παρουσιάζονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος και οι απόψεις των εκπαιδευτικών ως προς την ικανοποίηση τους από τις υποδομές της σχολικής μονάδας, τις ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης προς το σχολείο και τις γενικές δράσεις. Στην Επαγωγική Στατιστική μελετώνται τα ερευνητικά ερωτήματα.

Περιγραφική Στατιστική

➤ Δημογραφικά στοιχεία

Στον Πίνακα 1 (και Γραφήματα 1-9) παρατίθενται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων. Αναφορικά με το φύλο τους, το 59,57% (N=28) είναι άνδρες και το 40,43% (N=19) γυναίκες. Επίσης, το 53,19% (N=25) έχουν ηλικία 36-45 ετών, το 29,79% (N=14) 46-55 ετών και το 17,02% (N=8) μικρότεροι από 35 ετών. Ακόμα, το επίπεδο σπουδών του 63,83% (N=30) είναι ΑΕΙ-ΤΕΙ, του 25,53% (N=12) είναι Μεταπτυχιακό και του υπόλοιπου 10,64% (N=5) Διδακτορικό. Επιπροσθέτως, το 78,72% (N=37) είναι μόνιμοι κάτοικοι Πόρου ενώ το 21,28% (N=10) δεν είναι. Όσον αφορά τα έτη τοποθέτησης στο εκάστοτε σχολείο του καθενός στον Πόρο, το 31,91% (N=15) έχει 3-8 έτη, το 27,66% (N=13) 9-14 έτη, το 23,40% (N=11) λιγότερα από 3 έτη και το 17,02% (N=8) περισσότερα από 15 έτη. Όταν ρωτήθηκαν για την ύπαρξη εμπιστοσύνης στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης, το 65,96% (N=31) απάντησε θετικά και το υπόλοιπο 34,04% (N=16) αρνητικά. Το 53,19% (N=25) διδάσκει στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και το 46,81% (N=22) στη Δευτεροβάθμια. Το 78,72% (N=37) των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι τα σχολεία είναι ανοιχτά μόνο τις τυπικές ώρες λειτουργίας σε αντίθεση με το 21,28% (N=10) που ανέφερε ότι παραμένουν ανοιχτά και εκτός του συνηθισμένου ωραρίου των σχολείων. Τέλος, το 70,21% (N=33) απαντάει ότι η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, δεν παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος ενώ το υπόλοιπο 29,79% (N=14) ότι παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος.

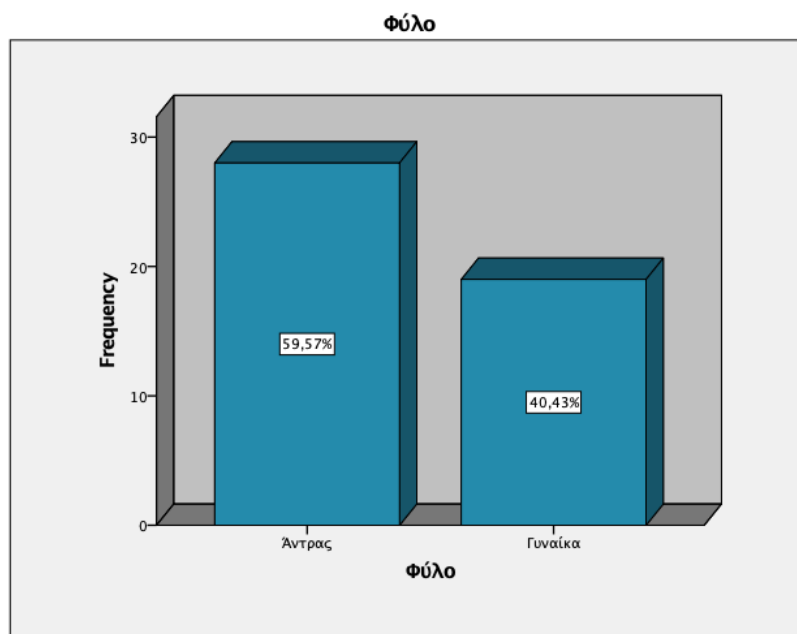
Πίνακας 1

Δημογραφικά στοιχεία

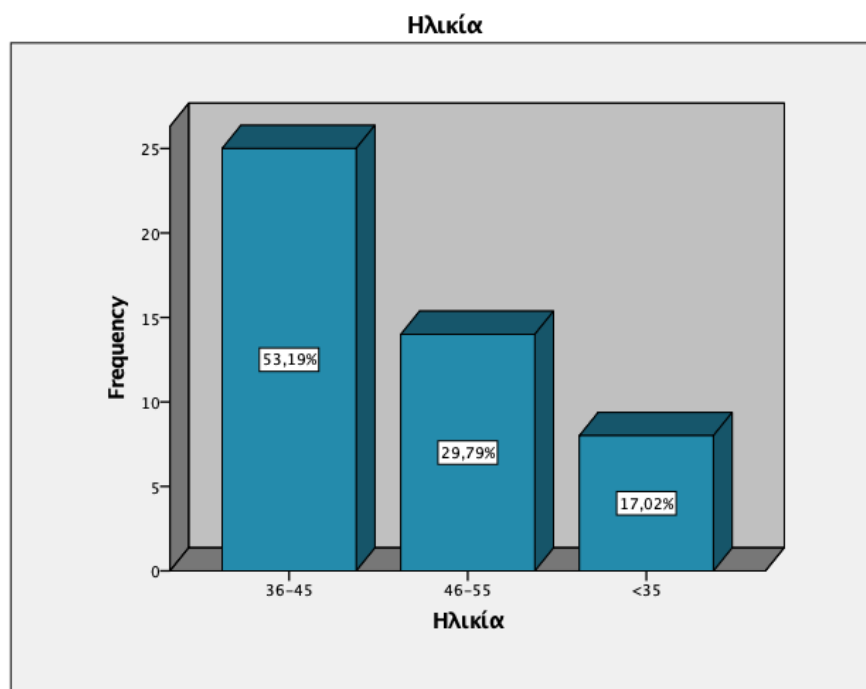
Δημογραφικά χαρακτηριστικά	Κατηγορίες	N	f %
Φύλο	Άνδρας	28	59,57
	Γυναίκα	19	40,43
Ηλικία	36-45	25	53,19
	46-55	14	29,79
	<35	8	17,02
Επίπεδο σπουδών	ΑΕΙ-ΤΕΙ	30	63,83
	Μεταπτυχιακό	12	25,53
	Διδακτορικό	5	10,64
Είστε μόνιμος κάτοικος του Πόρου;	Ναι	37	78,72
	Όχι	10	21,28
Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;	3-8	15	31,91
	9-14	13	27,66
	<3	11	23,40
	>15	8	17,02
Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	Ναι	31	65,96
	Όχι	16	34,04
Διδάσκετε σε:	Πρωτοβάθμια	25	53,19
	Δευτεροβάθμια	22	46,81
Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;	Ναι	37	78,72
	Όχι	10	21,28
Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;	Όχι	33	70,21
	Ναι	14	29,79

N: Συχνότητα

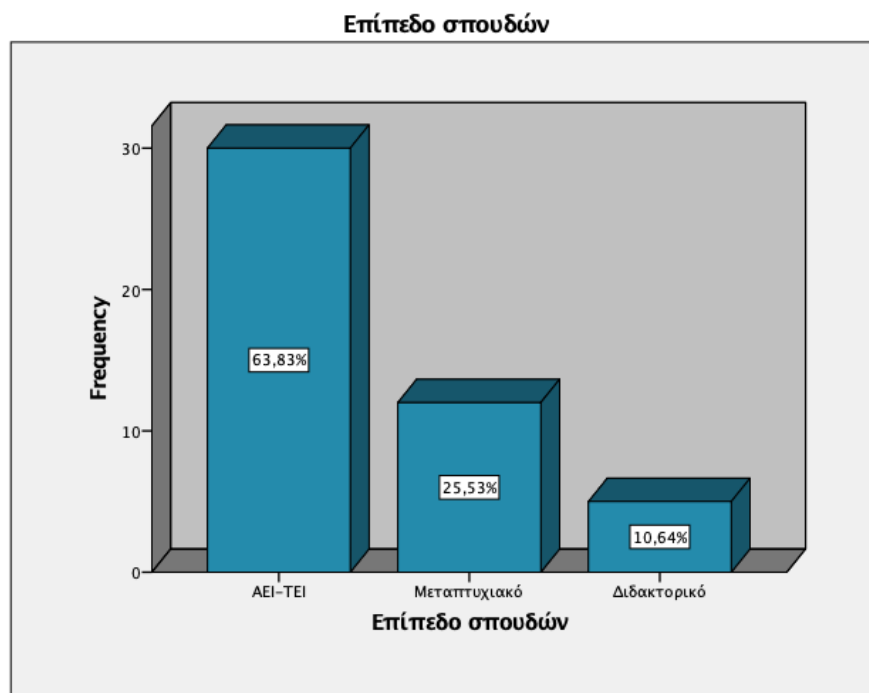
f %: Σχετική Συχνότητα

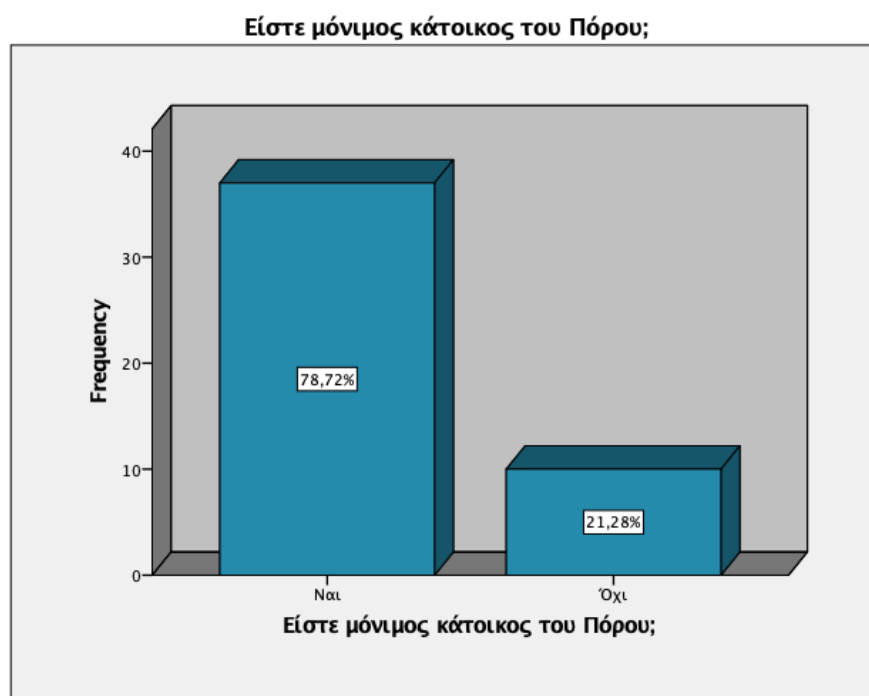
Γράφημα 1. Φύλο

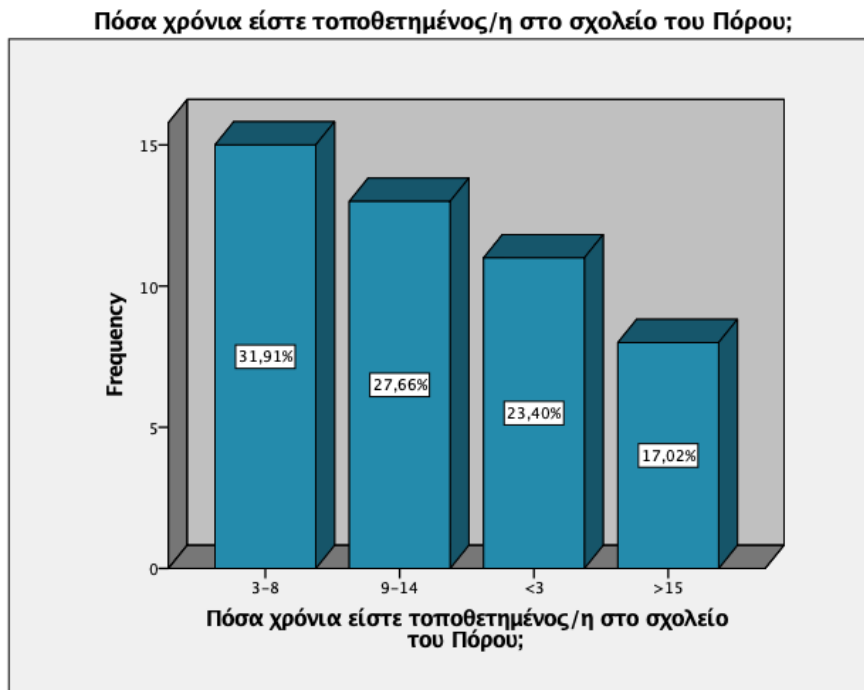
Γράφημα 2. Ηλικία

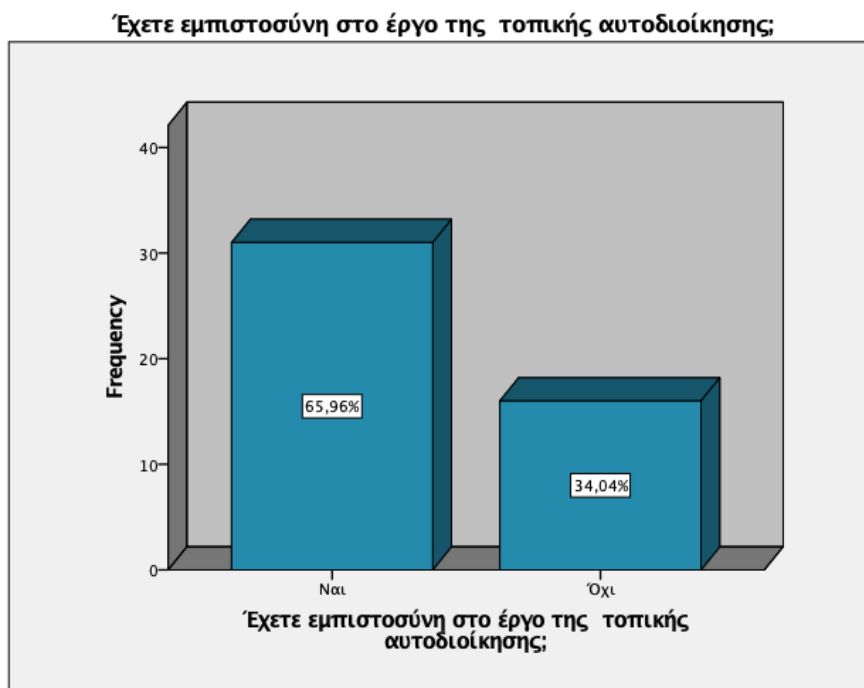
Γράφημα 3. Επίπεδο σπουδών

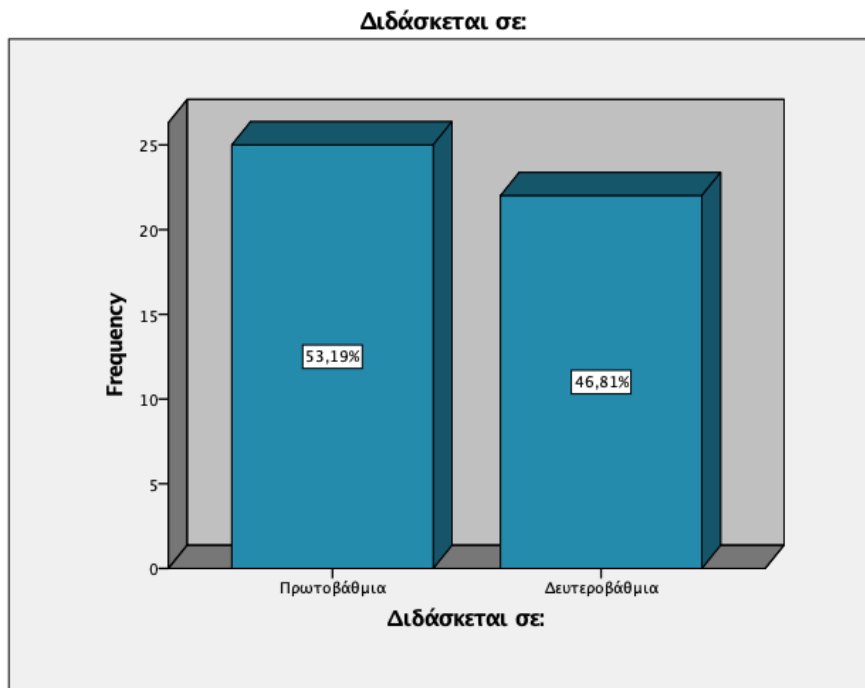
Γράφημα 4. Είστε μόνιμος κάτοικος Πόρου;

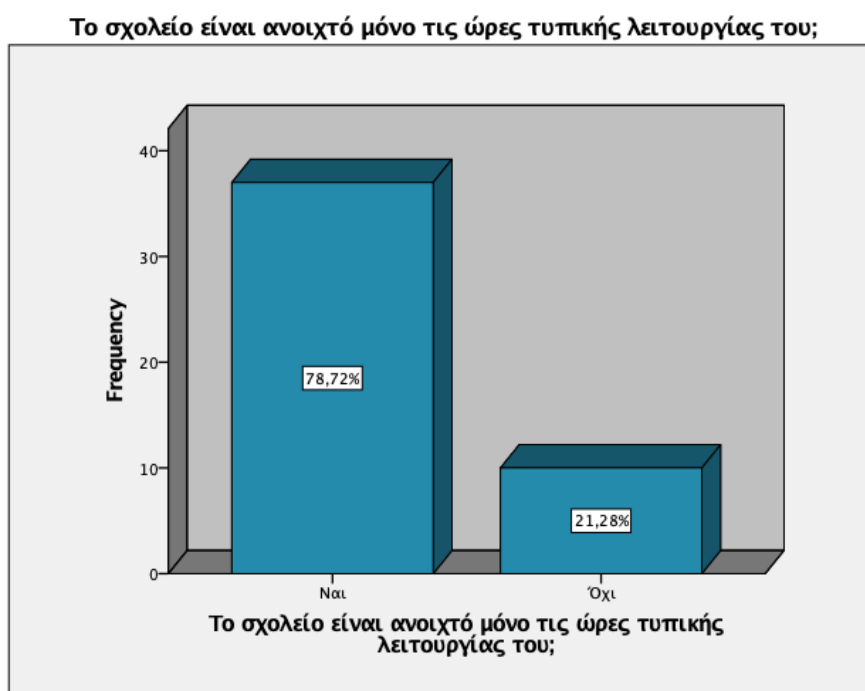
Γράφημα 5. Έτη τοποθέτησης στο σχολείο Πόρου

Γράφημα 6. Ύπαρξη εμπιστοσύνης στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης

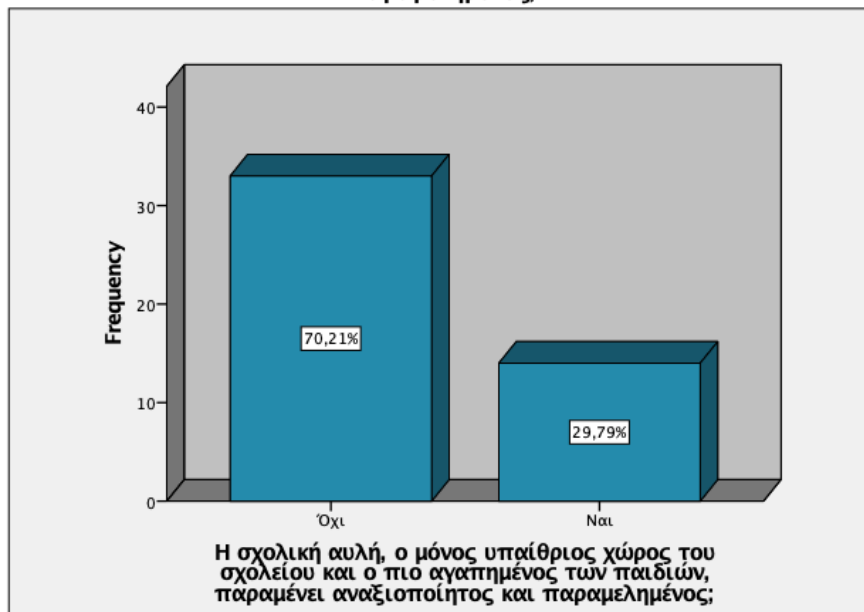

Γράφημα 7. Διδάσκετε σε:

Γράφημα 8. Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;

Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;

Γράφημα 9. Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;

➤ Βαθμός Ικανοποίησης από τις υποδομές

Στον Πίνακα 2 (και Γράφημα 10) παρατίθενται οι ερωτήσεις σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης για συγκεκριμένες υποδομές της εκάστοτε σχολικής μονάδας των ερωτηθέντων. Όσον αφορά τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, έγινε χρήση πενταβάθμιας κλίμακας (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Μέτρια, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ).

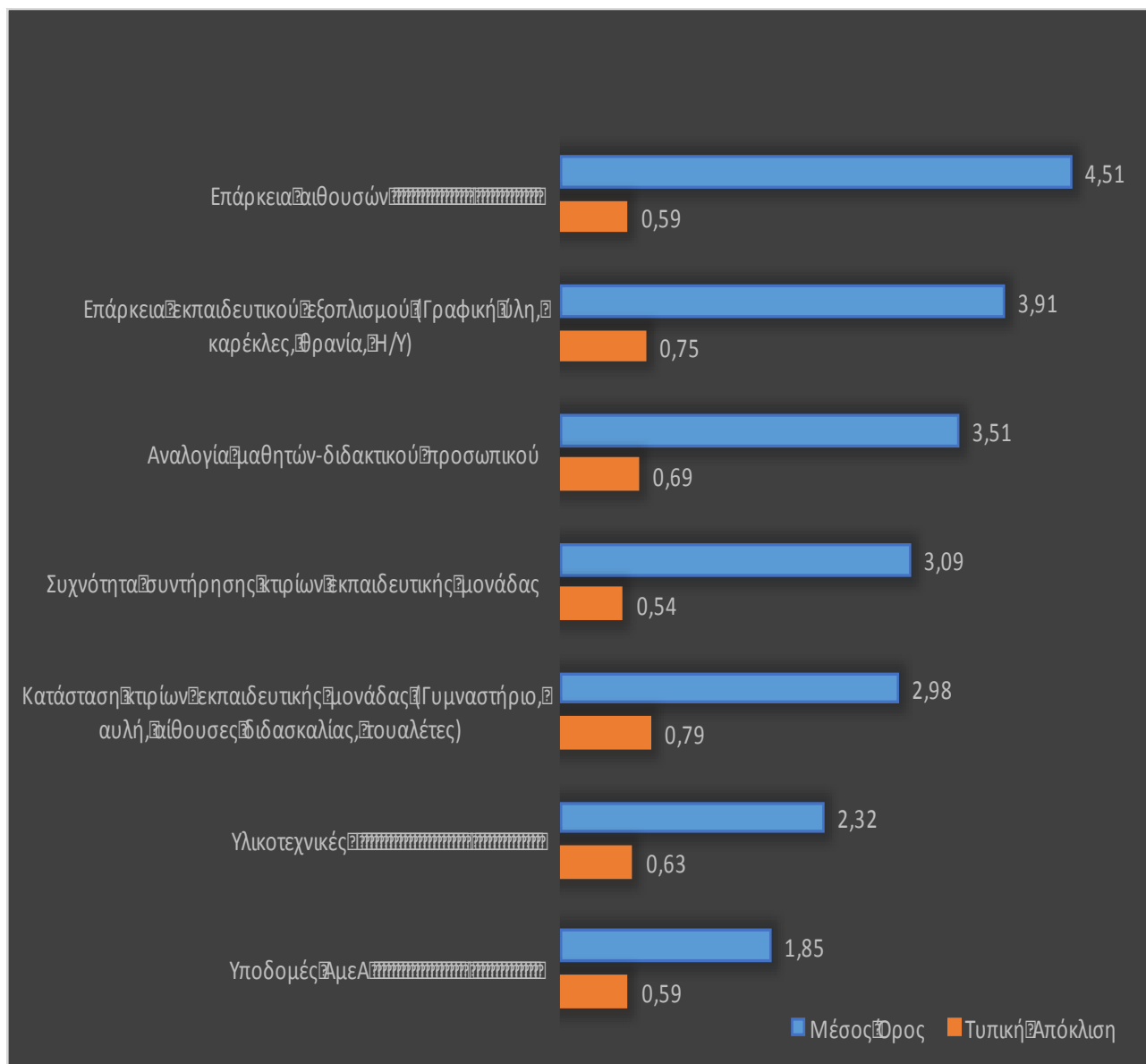
Οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν πως είναι πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από την επάρκεια των αιθουσών στο σχολείο τους (Μ.Ο.=4,51). Ακόμα, δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι όσον αφορά την ύπαρξη εκπαιδευτικού εξοπλισμού (Γραφική ύλη, καρέκλες, θρανία, Η/Υ) στις σχολικές μονάδες τους (Μ.Ο.=3,91), ενώ μέτρια έως πολύ ικανοποιημένοι σχετικά με τη σωστή αναλογία μαθητών-εκπαιδευτικών (Μ.Ο.=3,51). Αναφορικά με την συχνότητα συντήρησης των κτιρίων της εκπαιδευτικής τους μονάδας, απαντούν πως είναι μέτρια ικανοποιημένοι (Μ.Ο.=3,09), όπως ακριβώς και για την κατάσταση των κτιρίων της

εκπαιδευτικής μονάδας τους (Γυμναστήριο, αυλή, αίθουσες διδασκαλίας, τουαλέτες – Μ.Ο.=2,98). Τέλος, δήλωσαν λίγο ικανοποιημένοι ως προς τις υλικοτεχνικές υποδομές (Μ.Ο.=2,32), όπως και ως προς τις υποδομές των ΑμεΑ (Μ.Ο.=1,85). Η τυπική απόκλιση του δείγματος κυμάνθηκε μεταξύ 0,54 και 0,79.

Πίνακας 2

Υποδομές σχολικής μονάδας

Υποδομές Σχολικής Μονάδας	Μ.Ο.	Τ.Α.
Επάρκεια αιθουσών	4,51	0,59
Επάρκεια εκπαιδευτικού εξοπλισμού (Γραφική ύλη, καρέκλες, θρανία, Η/Υ)	3,91	0,75
Αναλογία μαθητών-διδασκτικού προσωπικού	3,51	0,69
Συχνότητα συντήρησης κτιρίων εκπαιδευτικής μονάδας	3,09	0,54
Κατάσταση κτιρίων εκπαιδευτικής μονάδας (Γυμναστήριο, αυλή, αίθουσες διδασκαλίας, τουαλέτες)	2,98	0,79
Υλικοτεχνικές υποδομές	2,32	0,63
Υποδομές ΑμεΑ	1,85	0,59

Γράφημα 10. Υποδομές Σχολικής Μονάδας

➤ Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης στο σχολείο

Στον Πίνακα 3 (και Γράφημα 11) παρατίθενται οι ερωτήσεις που αφορούν τον βαθμό βοήθειας της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συγκεκριμένες ενέργειες, προς τα εκάστοτε σχολεία των ερωτηθέντων. Όσον αφορά τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, έγινε χρήση πενταβάθμιας κλίμακας (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Μέτρια, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ).

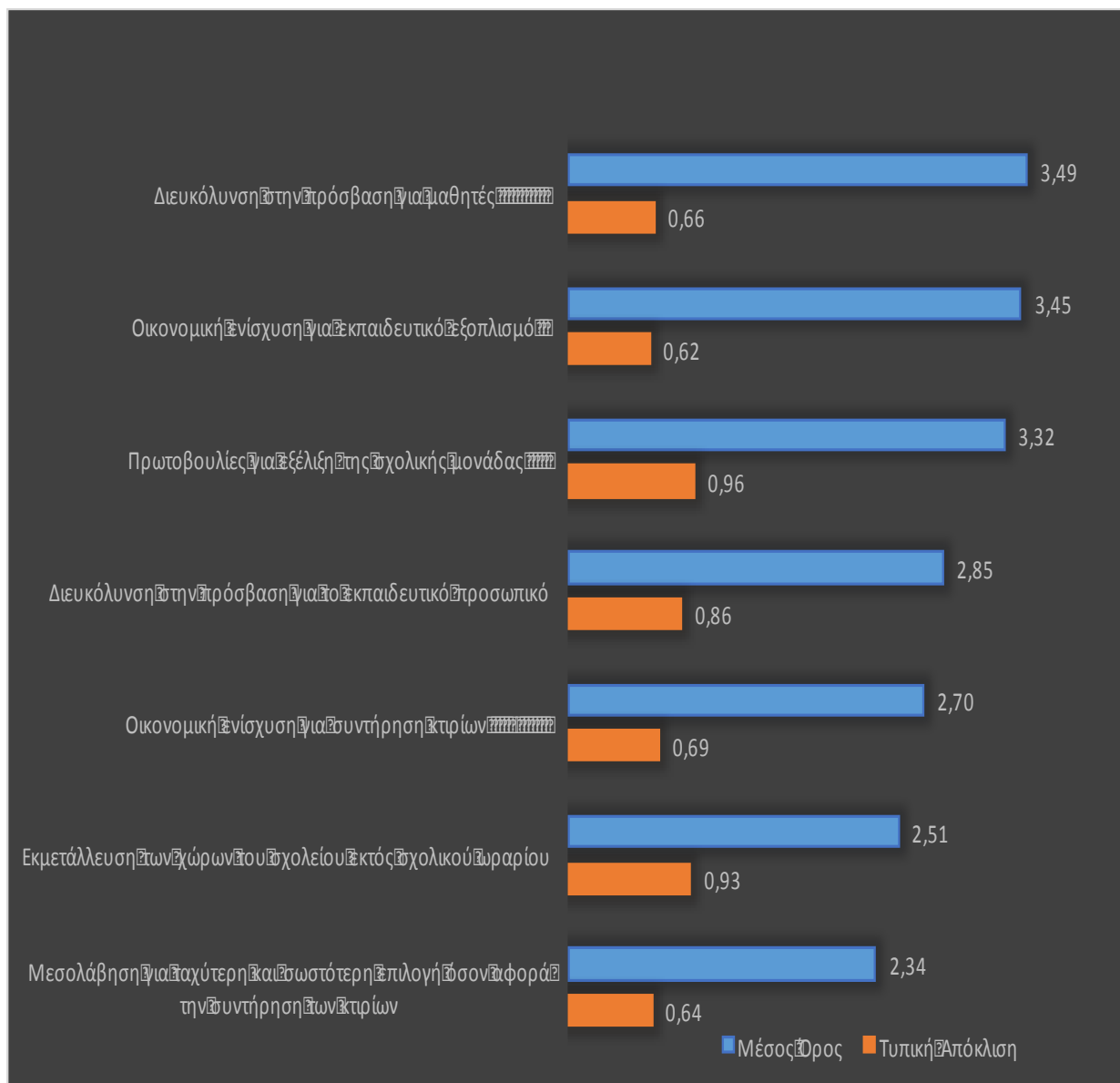
Οι ερωτηθέντες συμφωνούν μέτρια έως πολύ, πως η τοπική αυτοδιοίκηση έχει συμβάλλει, στη διευκόλυνση της πρόσβασης του σχολείου από τους μαθητές (Μ.Ο.=3,49) και στην οικονομική ενίσχυση του

εκπαιδευτικού εξοπλισμού των σχολείων τους (Μ.Ο.=3,45). Επίσης, θεωρούν σε μέτριο βαθμό, ότι η τοπική αυτοδιοίκηση έχει προχωρήσει σε λήψη πρωτοβουλιών για την εξέλιξη της σχολικής τους μονάδας (Μ.Ο.=3,32), σε διευκόλυνση της πρόσβασης των σχολείων από το εκπαιδευτικό προσωπικό (Μ.Ο.=2,85) και σε οικονομική ενίσχυση για τη συντήρηση των κτιρίων των σχολικών μονάδων των ερωτηθέντων (Μ.Ο.=2,70). Ακόμη, θεωρούν μέτρια έως πολύ ότι η τοπική αυτοδιοίκηση έχει προχωρήσει σε εκμετάλλευση των χώρων του σχολείου εκτός σχολικού ωραρίου (Μ.Ο.=2,51). Τέλος, θεωρούν ότι η τοπική αυτοδιοίκηση συμβάλλει «λίγο» στη μεσολάβηση για ταχύτερη και σωστότερη επιλογή στην συντήρηση των κτιρίων (Μ.Ο.=2,34). Η τυπική απόκλιση κυμάνθηκε μεταξύ 0,62 και 0,96.

Πίνακας 3

Βαθμός βοήθειας σε συγκεκριμένες ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης προς τα σχολεία

Συγκεκριμένες ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης	Μ.Ο.	Τ.Α.
Διευκόλυνση στην πρόσβαση για μαθητές	3,49	0,66
Οικονομική ενίσχυση για εκπαιδευτικό εξοπλισμό	3,45	0,62
Πρωτοβουλίες για εξέλιξη της σχολικής μονάδας	3,32	0,96
Διευκόλυνση στην πρόσβαση για το εκπαιδευτικό προσωπικό	2,85	0,86
Οικονομική ενίσχυση για συντήρηση κτιρίων	2,70	0,69
Εκμετάλλευση των χώρων του σχολείου εκτός σχολικού ωραρίου	2,51	0,93
Μεσολάβηση για ταχύτερη και σωστότερη επιλογή όσον αφορά την συντήρηση των κτιρίων	2,34	0,64

Γράφημα 11. Βαθμός βοήθειας σε συγκεκριμένες ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης προς τα σχολεία

➤ **Πιθανά οφέλη για τη σχολική μονάδα από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης**

Στον Πίνακα 4 (και Γράφημα 12) παρατίθενται οι ερωτήσεις που σχετίζονται με το βαθμό τον οποίο οι δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να βοηθήσουν το σχολείο των εκπαιδευτικών. Όσον αφορά τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, έγινε χρήση πενταβάθμιας κλίμακας (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Μέτρια, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ).

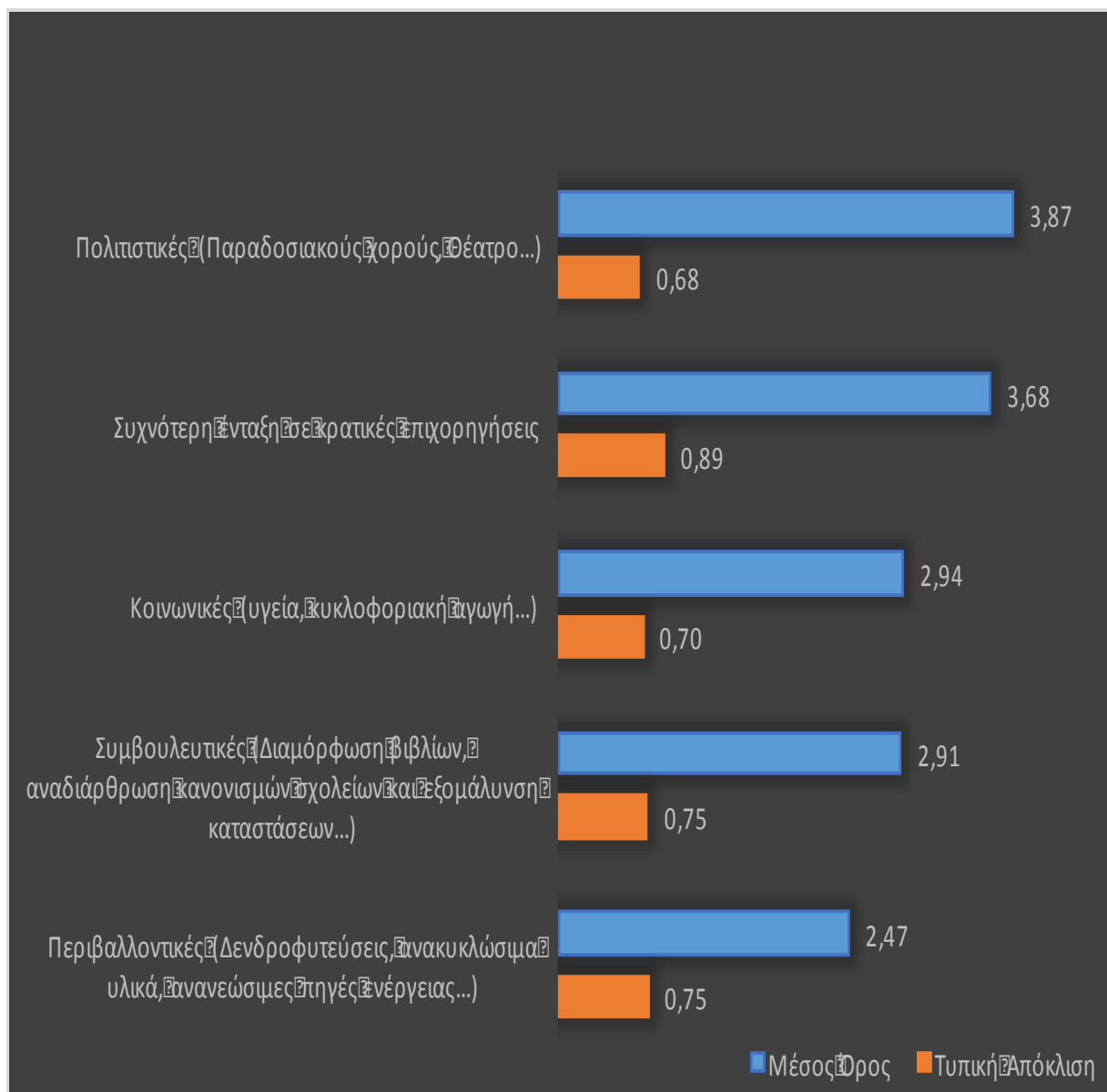
Οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά πολύ ότι τόσο οι πολιτιστικές δράσεις (Παραδοσιακοί χοροί, θέατρο) (Μ.Ο.=3,87) όσο και η συχνότερη

ένταξη σε κρατικές επιχορηγήσεις (Μ.Ο.=3,68), θα βοηθήσουν τις σχολικές μονάδες. Επίσης, θεωρούν σε μέτριο βαθμό ότι οι κοινωνικές δράσεις (υγεία, κυκλοφοριακή αγωγή...) (Μ.Ο.=2,94) και οι συμβουλευτικές δράσεις (Διαμόρφωση βιβλίων, αναδιάρθρωση κανονισμών σχολείων και εξομάλυνση καταστάσεων...) (Μ.Ο.=2,91), θα βοηθήσουν το σχολείο. Τέλος, συμφωνούν λίγο έως μέτρια πως οι περιβαλλοντικές δράσεις (Δενδροφυτεύσεις, ανακυκλώσιμα υλικά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας...) θα βοηθήσουν με τη σειρά τους το σχολείο που είναι τοποθετημένοι (Μ.Ο.=2,47). Η τυπική απόκλιση του δείγματος κυμάνθηκε μεταξύ 0,68 και 0,89.

Πίνακας 4

Πιθανά οφέλη για τη σχολική μονάδα από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης

Πιθανά οφέλη για τη σχολική μονάδα από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης	Μ.Ο.	Τ.Α.
Πολιτιστικές (Παραδοσιακούς χορούς, Θέατρο...)	3,87	0,68
Συχνότερη ένταξη σε κρατικές επιχορηγήσεις	3,68	0,89
Κοινωνικές (υγεία, κυκλοφοριακή αγωγή...)	2,94	0,70
Συμβουλευτικές (Διαμόρφωση βιβλίων, αναδιάρθρωση κανονισμών σχολείων και εξομάλυνση καταστάσεων...)	2,91	0,75
Περιβαλλοντικές (Δενδροφυτεύσεις, ανακυκλώσιμα υλικά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας...)	2,47	0,75

Γράφημα 12. Πιθανά οφέλη για τη σχολική μονάδα από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης

Επαγωγική Στατιστική

Στην ενότητα της Επαγωγικής Στατιστικής μελετώνται τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- 1) Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας που διδάσκουν;
- 2) Ποιος ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της σχολικής μονάδας και τα πιθανά οφέλη από τις γενικότερες δράσεις;
- 3) Συσχετίζονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών μεταξύ τους;

4) Υπάρχει διαφοροποίηση των απόψεων ως προς τα δημογραφικά στοιχεία;

Πριν μελετηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα είναι απαραίτητος ο έλεγχος αξιοπιστίας στις κλίμακες Likert του ερωτηματολογίου και η δημιουργία ομαδοποιημένων Score μεταβλητών.

➤ **Αξιοπιστία κλιμάκων και δημιουργία Score μεταβλητών**

Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιοπιστίας για τις κλίμακες του ερωτηματολογίου τύπου Likert. Από τον Πίνακα 5 προκύπτει ότι η αξιοπιστία στην κατηγορία «Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας» είναι 0,804, στην «Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα» 0,840 και στα «Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης» 0,814. Λόγω της υψηλής εσωτερικής αξιοπιστίας οι μεταβλητές κάθε κατηγορίας ομαδοποιήθηκαν και οι νέες μεταβλητές ονομάστηκαν αντίστοιχα Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας", Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα" και Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης".

Πίνακας 5

Ανάλυση αξιοπιστίας

Κατηγορία	Ερωτήσεις	Cronbach Alpha
Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας	10α-10ζ	0,804
Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα	11α-11ζ	0,840
Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης	12α-12ε	0,814

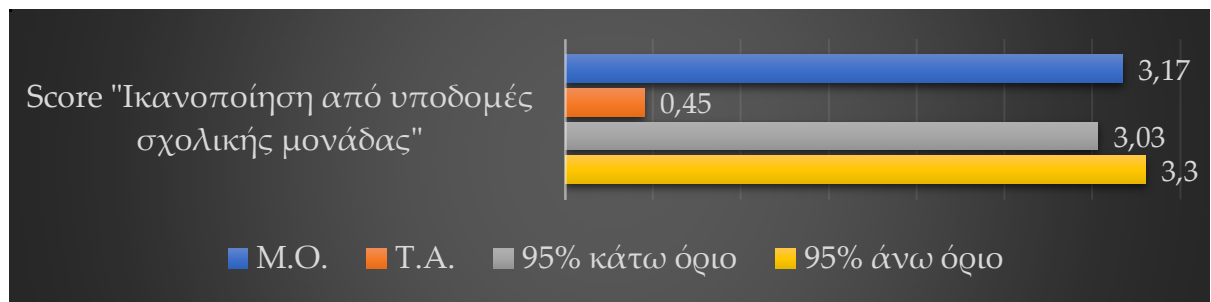
➤ 1^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας που διδάσκουν;

Ο Πίνακας 6 (και το Γράφημα 13) παρουσιάζει την μέση τιμή, την τυπική απόκλιση και τα 95% διαστήματα της μέσης τιμής για την μεταβλητή «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"». Η κλίμακα των απαντήσεων ήταν από το 1 έως το 5 όπου η τιμή 1 υποδηλώνει την απάντηση «Καθόλου», η 2 την «Λίγο», η 3 την «Μέτρια», η 4 την «Πολύ» και η 5 την «Πάρα πολύ». Από τον Πίνακα 6 προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν μέτρια ικανοποιημένοι από τις υποδομές της σχολικής μονάδας (M.O.=3,17, 95% κάτω όριο=3,03, 95% άνω όριο=3,30). Τα αποτελέσματα έρχονται σε συμφωνία με τα αντίστοιχα του Πίνακα 2 όπου γενικότερα οι εκπαιδευτικοί δεν έδειξαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις υποδομές της σχολικής μονάδας εκτός των υποδομών για την επάρκεια αιθουσών και εκπαιδευτικού εξοπλισμού (Γραφική ύλη, καρέκλες, θρανία, Η/Υ) και την αναλογία μαθητών-διδασκτικού προσωπικού όπου δήλωσαν ότι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι (M.O.=4,51 & M.O.=3,91 & M.O.=3,51 αντίστοιχα). Η τυπική απόκλιση της μεταβλητής Score ήταν μικρή με τιμή 0,45.

Πίνακας 6

Περιγραφικά στοιχεία και διαστήματα εμπιστοσύνης της μέσης τιμής για τη μεταβλητή «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"».

Μεταβλητή	M.O.	T.A.	95% κάτω όριο	95% άνω όριο
Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	3,17	0,45	3,03	3,30

Γράφημα 13. Περιγραφικά στοιχεία και διαστήματα εμπιστοσύνης της μέσης τιμής για τη μεταβλητή «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"».

➤ **2^ο ερευνητικό ερώτημα: Ποιος ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της σχολικής μονάδας και τα πιθανά οφέλη από τις γενικότερες δράσεις;**

Ο Πίνακας 7 (και το Γράφημα 14) παρουσιάζει την μέση τιμή, την τυπική απόκλιση και τα 95% διαστήματα της μέσης τιμής για τις μεταβλητές «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» και «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"». Η κλίμακα των απαντήσεων ήταν από το 1 έως το 5 όπου η τιμή 1 υποδηλώνει την απάντηση «Καθόλου», η 2 την «Λίγο», η 3 την «Μέτρια», η 4 την «Πολύ» και η 5 την «Πάρα πολύ». Από τον Πίνακα 7 προκύπτει ότι οι ερωτηθέντες εξέφρασαν την άποψη ότι συμφωνούν σε μέτριο βαθμό πως η τοπική αυτοδιοίκηση συμβάλλει με ενέργειες προς τη σχολική μονάδα (M.O.=2,95, 95% κάτω όριο=2,79, 95% άνω όριο=3,11). Τα αποτελέσματα έρχονται σε συμφωνία με τα αντίστοιχα του Πίνακα 3, όπου οι εκπαιδευτικοί δεν ξεχώρισαν ιδιαίτερα την πλειοψηφία των ενεργειών της τοπικής αυτοδιοίκησης πλην της συμβολής της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διευκόλυνση της πρόσβασης του σχολείου από τους μαθητές (M.O.=3,49) και στην οικονομική ενίσχυση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού των σχολείων τους (M.O.=3,45) όπου συμφώνησαν αρκετά. Η τυπική απόκλιση της μεταβλητής «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» ήταν 0,55.

Ομοίως από τον Πίνακα 7 προκύπτει ότι οι ερωτηθέντες εξέφρασαν την άποψη ότι συμφωνούν σε μέτριο βαθμό πως μπορούν να υπάρξουν πιθανά οφέλη για τη σχολική μονάδα από τις γενικές δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης (Μ.Ο.=3,17, 95% κάτω όριο=3,01, 95% άνω όριο=3,34). Τα αποτελέσματα έρχονται σε συμφωνία με τα αντίστοιχα του Πίνακα 4, όπου οι εκπαιδευτικοί δεν ξεχώρισαν ιδιαίτερα κάποια γενική δράση για τα οφέλη της σχολικής μονάδας πλην των πολιτιστικών δράσεων (Παραδοσιακούς χορούς, Θέατρο...) και την συχνότερη ένταξη σε κρατικές επιχορηγήσεις όπου συμφώνησαν πολύ (Μ.Ο.=3,87 & Μ.Ο.=3,68 αντίστοιχα). Η τυπική απόκλιση της μεταβλητής «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» ήταν 0,57.

Πίνακας 7

Περιγραφικά στοιχεία και 95% διαστήματα εμπιστοσύνης της μέσης τιμής για τις μεταβλητές «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» και «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"»

Μεταβλητές	Μ.Ο.	Τ.Α.	95% κάτω όριο	95% άνω όριο
Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	2,95	0,55	2,79	3,11
Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"	3,17	0,57	3,01	3,34

Γράφημα 14. Περιγραφικά στοιχεία και 95% διαστήματα εμπιστοσύνης της μέσης τιμής για τις μεταβλητές «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» και «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"»

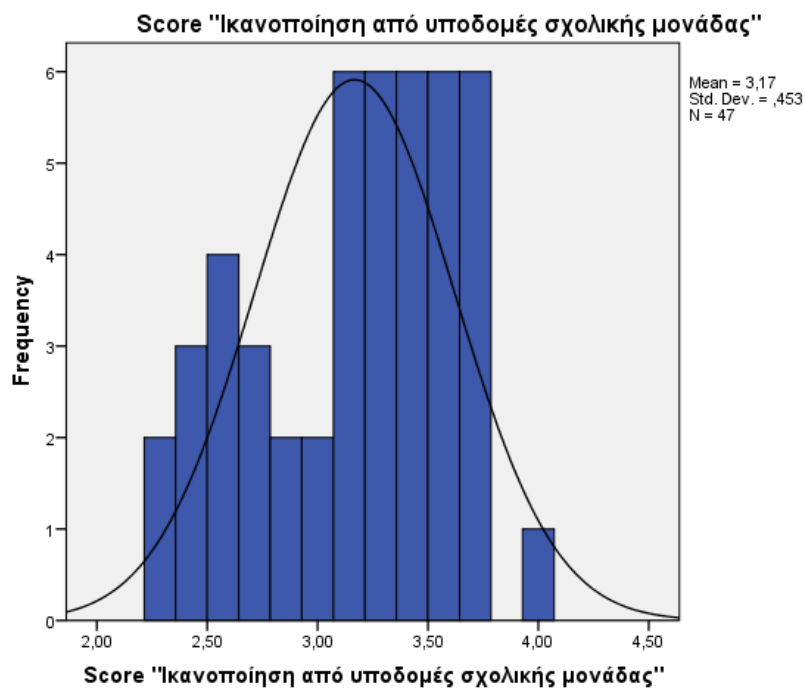
➤ 3^ο ερευνητικό ερώτημα: Συσχετίζονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών μεταξύ τους;

Ο Πίνακας 8 παρουσιάζει τα αποτελέσματα ελέγχου κανονικότητας για τις μεταβλητές «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"», «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» και «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» μέσω του Shapiro Wilk test. Από τον Πίνακα 8 προκύπτει ότι απορρίπτεται η αρχική υπόθεση της κανονικότητας σε κάθε περίπτωση ($p\text{-value} < 0,05$, Shapiro Wilk test). Τα Γραφήματα 15-17 παρουσιάζουν τα ιστογράμματα των μεταβλητών Score όπου είναι εμφανής η μη κανονικότητα των μεταβλητών (Διαφοροποίηση ιστογράμματος από την καμπύλη της κανονικής κατανομής).

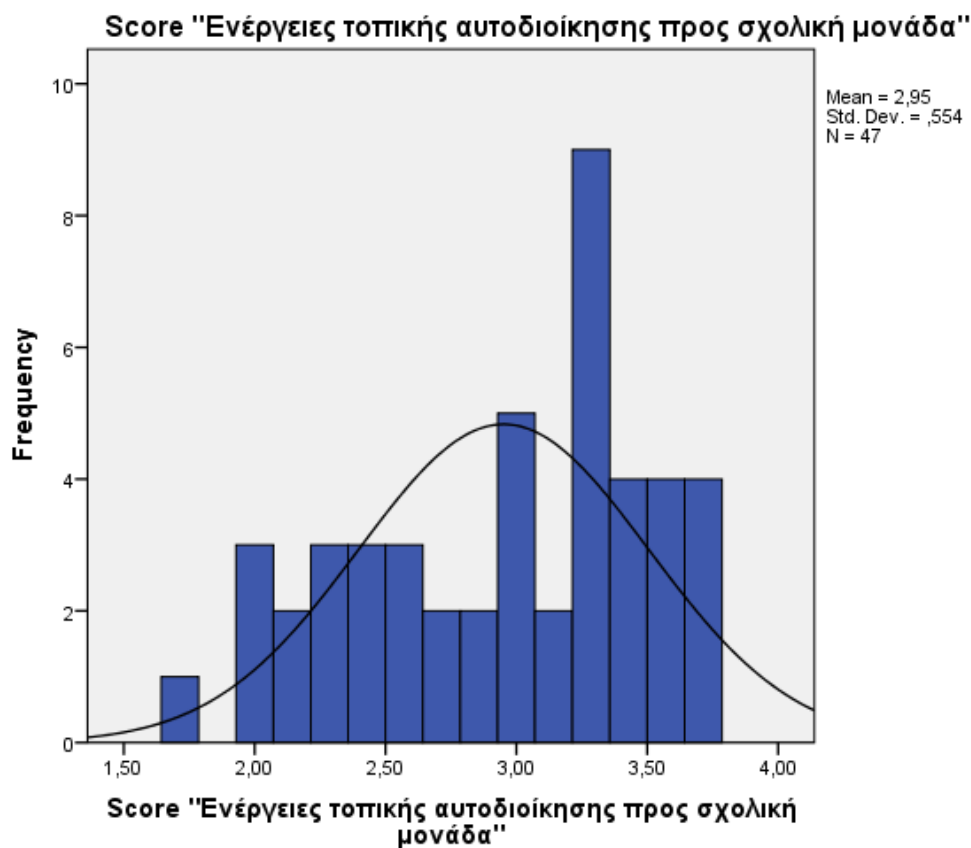
Πίνακας 8

Έλεγχος κανονικότητας μέσω *Shapiro Wilk test*

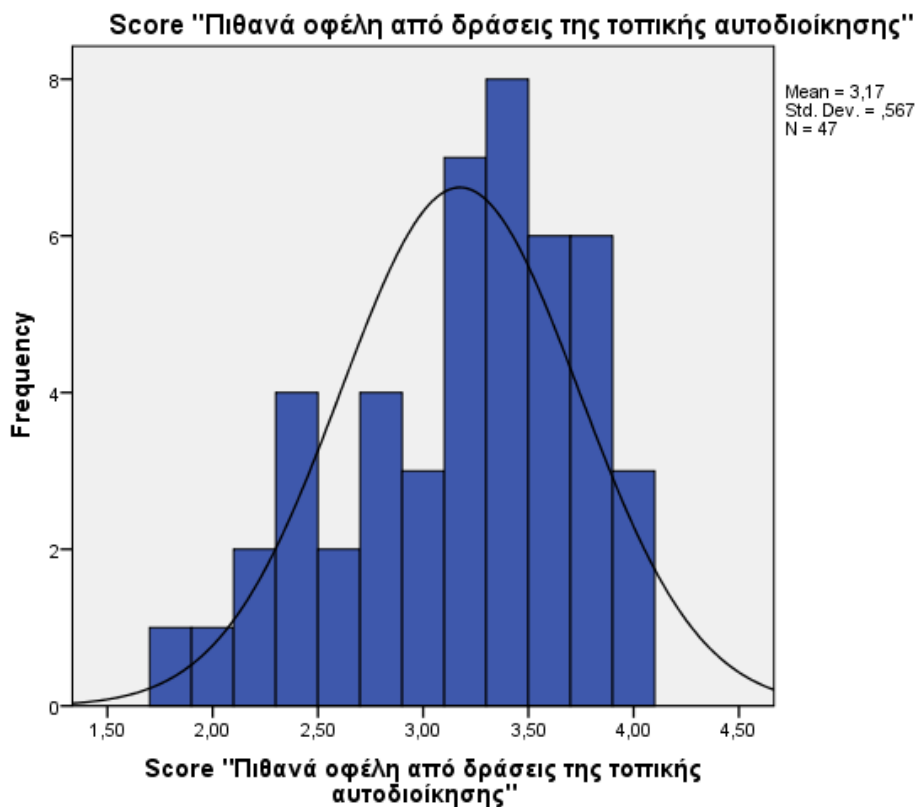
Μεταβλητές	Στατιστικό	p-value
Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	0,939	0,016
Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	0,934	0,011
Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"	0,942	0,022

Γράφημα 15. Ιστόγραμμα μεταβλητής Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"

Γράφημα 16. Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"

Γράφημα 17. Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"

Λόγω μη κανονικότητας χρησιμοποιήθηκε ο μη παραμετρικός συντελεστής συσχέτισης Spearman για εύρεση συσχετίσεων μεταξύ ποσοτικών μεταβλητών. Από τον Πίνακα 9 προκύπτει ότι:

- Η μεταβλητή «Score "Ίκανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» συσχετίζεται θετικά με την μεταβλητή «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» ($r=0,798$, $p\text{-value}<0,01$, Spearman) και με την μεταβλητή «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» ($r=0,853$, $p\text{-value}<0,01$, Spearman).
- Η μεταβλητή «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» συσχετίζεται θετικά με την μεταβλητή «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» ($r=0,805$, $p\text{-value}<0,01$, Spearman).

Πίνακας 9

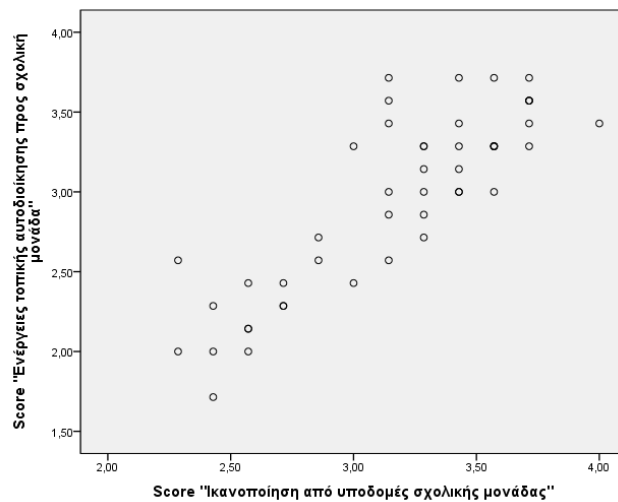
Συσχετίσεις Spearman

	Score "Ίκανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"
Score "Ίκανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	1,000		
Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	0,798**	1,000	
Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"	0,853**	0,805**	1,000

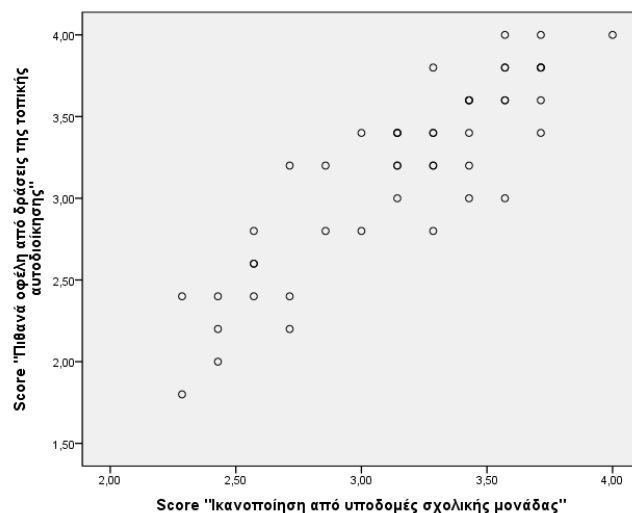
Συσχετίσεις με σημαντικότητα 1%

Τα Γραφήματα 18-20 παρουσιάζουν τα διαγράμματα διασποράς των μεταβλητών Score όπου παρουσιάζονται οι θετικές συσχετίσεις. Οι θετικές συσχετίσεις που προκύπτουν στον Πίνακα 9 υποδηλώνουν ότι όσο

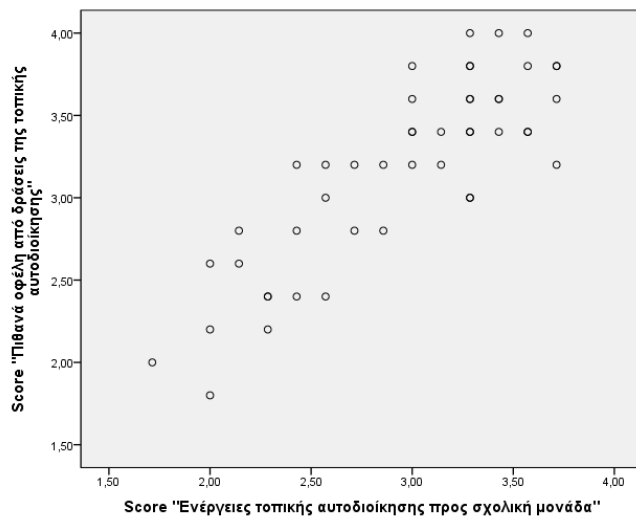
περισσότερο είναι ικανοποιημένοι οι εκπαιδευτικοί από τις υποδομές της σχολικής μονάδας τόσο περισσότερο πιστεύουν στον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τις ενέργειες στη σχολική μονάδα αλλά και τα οφέλη των γενικότερων δράσεων και αντίστροφα.

Γράφημα 18. «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» *
«Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"»

Γράφημα 19. «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» *
«Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"»

Γράφημα 20. «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» * «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"»

➤ 4ο ερευνητικό ερώτημα: Υπάρχει διαφοροποίηση των απόψεων ως προς τα δημογραφικά στοιχεία;

Συσχετίσεις της μεταβλητής «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"»

Ο Πίνακας 10 παρουσιάζει τα αποτελέσματα των στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» με τα δημογραφικά στοιχεία. Από τον Πίνακα 10 προκύπτει ότι η μεταβλητή «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» συσχετίζεται με τις μεταβλητές «Ηλικία» ($r=0,484$, $p\text{-value}=0,001<0,05$, Spearman), «Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;» ($r=0,562$, $p\text{-value}=0,000<0,05$, Spearman), «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» ($p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test) και «Διδάσκετε σε:» ($p\text{-value}=0,001<0,05$, independent samples t-test).

Πίνακας 10

Αποτελέσματα στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» με τα δημογραφικά στοιχεία

Δημογραφικά στοιχεία	test	p-value
Φύλο	t-test	0,660
Ηλικία	Spearman	0,001 (r=0,484)
Επίπεδο σπουδών	ANOVA	0,870
Είστε μόνιμος κάτοικος του Πόρου;	t-test	0,851
Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;	Spearman	0,000 (r=0,562)
Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	t-test	0,000
Διδάσκετε σε:	t-test	0,001
Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;	t-test	0,634
Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;	t-test	0,647

Οι θετικές συσχετίσεις του Πίνακα 10 υποδηλώνουν ότι περισσότερο ικανοποιημένοι από τις υποδομές των σχολικών μονάδων είναι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και τα άτομα που είναι περισσότερα χρόνια τοποθετημένοι στα σχολεία του Πόρου.

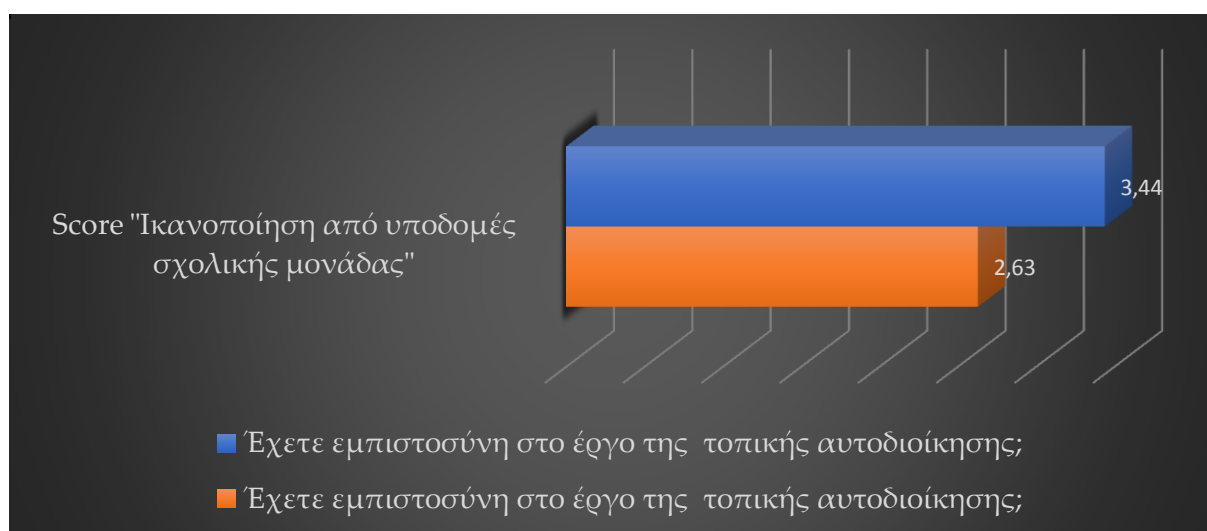
Οι Πίνακες 11 και 12 (και Γραφήματα 21-22) παρουσιάζουν τις στατιστικά σημαντικές διαφορές των μέσων τιμών της μεταβλητής «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» στις κατηγορίες των μεταβλητών «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» και «Διδάσκετε σε:».

Από τον Πίνακα 11 (και Γράφημα 21) προκύπτει ότι περισσότερο ικανοποιημένοι για τις υποδομές της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που έχουν εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης (M.O.(Ναι)=3,44, M.O.(Όχι)=2,63, $p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test)

Πίνακας 11

«Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

	Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	N	M.O.	p-value
Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	Ναι	31	3,44	0,000
	Όχι	16	2,63	

Γράφημα 21. «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

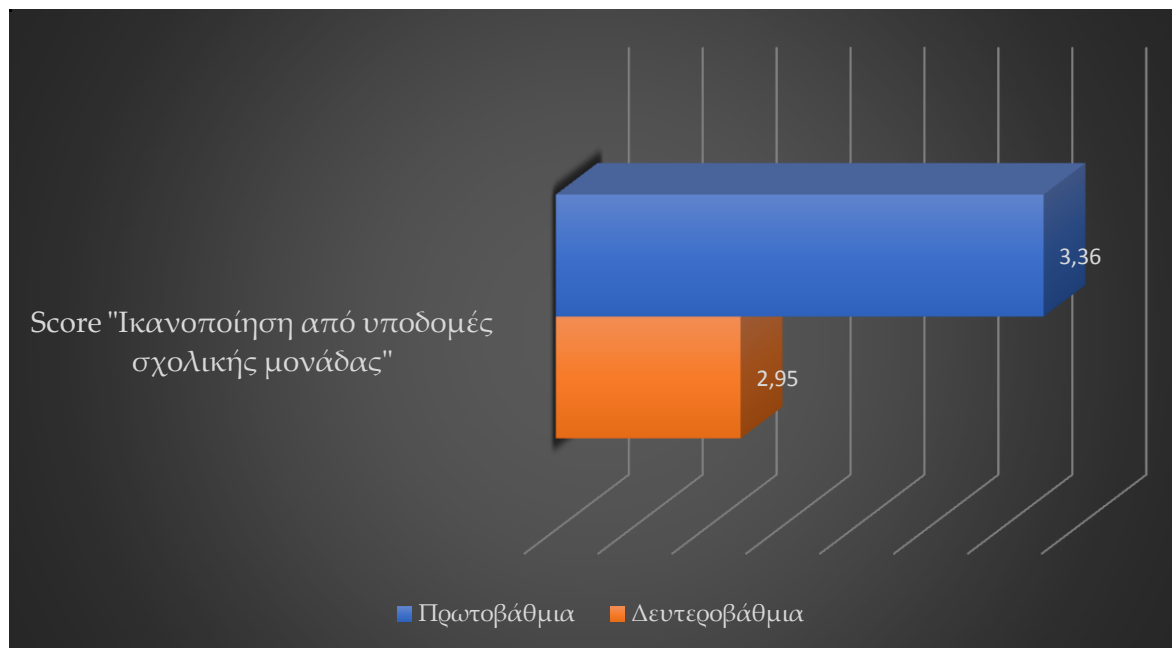
Από τον Πίνακα 12 (και Γράφημα 22) προκύπτει ότι περισσότεροι ικανοποιημένοι για τις υποδομές της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν σε πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

(M.O. Πρωτοβάθμιας=3,36, M.O. Δευτεροβάθμιας=2,95, p-value=0,001<0,05, independent samples t-test).

Πίνακας 12

«Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» * «Διδάσκετε σε»

	Διδάσκετε σε:	N	M.O.	p-value
Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"	Πρωτοβάθμια	25	3,36	0,001
	Δευτεροβάθμια	22	2,95	

Γράφημα 22. «Score "Ικανοποίηση από υποδομές σχολικής μονάδας"» * «Διδάσκετε σε»

Συσχετίσεις της μεταβλητής «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» με τα δημογραφικά στοιχεία

Ο Πίνακας 13 παρουσιάζει τα αποτελέσματα των στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» με τα δημογραφικά στοιχεία. Από τον Πίνακα 13 προκύπτει ότι η μεταβλητή «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» συσχετίζεται με τις μεταβλητές «Ηλικία» ($r=0,511$, $p\text{-value}=0,000<0,05$, Spearman), «Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;» ($r=0,570$, $p\text{-value}=0,000<0,05$, Spearman), «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» ($p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test) και «Διδάσκετε σε:» ($p\text{-value}=0,003<0,05$, independent samples t-test).

Πίνακας 13

Αποτελέσματα στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» με τα δημογραφικά στοιχεία

Δημογραφικά στοιχεία	test	p-value
Φύλο	t-test	0,849
Ηλικία	Spearman	0,000 (r=0,511)
Επίπεδο σπουδών	ANOVA	0,956
Είστε μόνιμος κάτοικος του Πόρου;	t-test	0,678
Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;	Spearman	0,000 (r=0,570)
Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	t-test	0,000
Διδάσκετε σε:	t-test	0,003
Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;	t-test	0,625
Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;	t-test	0,714

Οι θετικές συσχετίσεις του Πίνακα 13 υποδηλώνουν ότι οι συμμετέχοντες που θεωρούν περισσότερο ότι η τοπική αυτοδιοίκηση συμβάλλει με ενέργειες στην βελτίωση των σχολικών μονάδων είναι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και τα άτομα που είναι περισσότερα χρόνια τοποθετημένοι στα σχολεία του Πόρου.

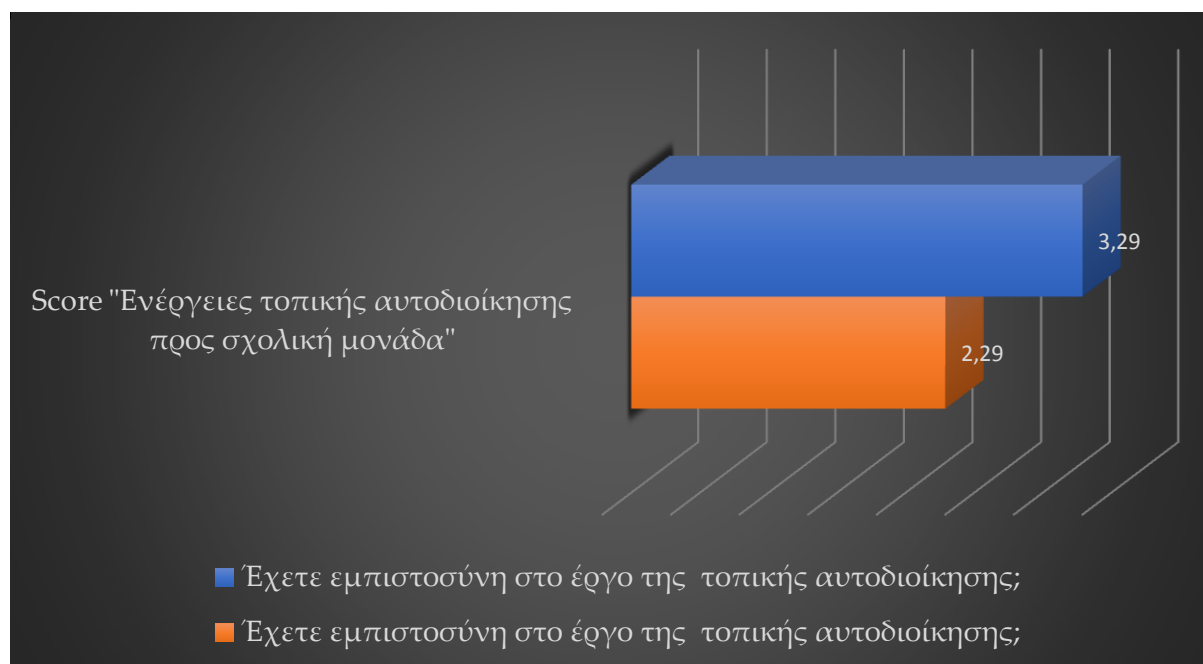
Οι Πίνακες 14 και 15 (και τα Γραφήματα 23-24) παρουσιάζουν τις στατιστικά σημαντικές διαφορές των μέσων τιμών της μεταβλητής «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» στις κατηγορίες των μεταβλητών «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» και «Διδάσκετε σε:».

Από τον Πίνακα 14 (και Γράφημα 23) προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί που θεωρούν περισσότερο ότι η τοπική αυτοδιοίκηση συμβάλλει με ενέργειες στη βελτίωση της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που έχουν εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης (M.O.(Ναι)=3,29, M.O.(Όχι)=2,29, $p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test)

Πίνακας 14

«Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

	Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	N	M.O.	p-value
Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	Ναι	31	3,29	0,000
	Όχι	16	2,29	

Γράφημα 23. «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

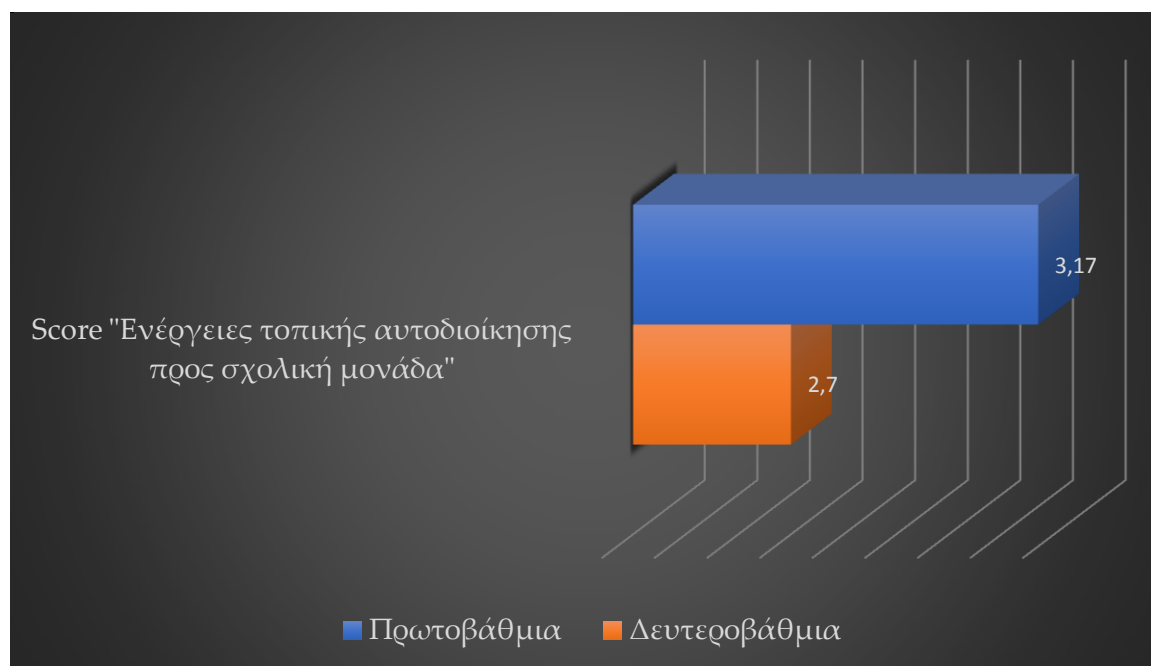
Από τον Πίνακα 15 (και Γράφημα 24) προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί που θεωρούν περισσότερο ότι η τοπική αυτοδιοίκηση συμβάλλει με ενέργειες στη βελτίωση της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν σε πρωτοβάθμια εκπαίδευση (M.O.(Πρωτοβάθμιας)=3,17, M.O.(Δευτεροβάθμιας)=2,70, $p\text{-value}=0,003<0,05$, independent samples t-test)

Πίνακας 15

«Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» *

«Διδάσκετε σε:»

	Διδάσκετε σε:	N	M.O.	p-value
Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"	Πρωτοβάθμια	25	3,17	0,003
	Δευτεροβάθμια	22	2,70	

Γράφημα 24. «Score "Ενέργειες τοπικής αυτοδιοίκησης προς σχολική μονάδα"» * «Διδάσκετε σε:»

Συσχετίσεις της μεταβλητής «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» με τα δημογραφικά στοιχεία

Ο Πίνακας 16 παρουσιάζει τα αποτελέσματα των στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» με τα δημογραφικά στοιχεία. Από τον Πίνακα 16 προκύπτει ότι η μεταβλητή «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» συσχετίζεται με τις μεταβλητές «Ηλικία» ($r=0,580$, $p\text{-value}=0,000<0,05$, Spearman), «Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;» ($r=0,648$, $p\text{-value}=0,000<0,05$,

Spearman), «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» ($p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test) και «Διδάσκεται σε:» ($p\text{-value}=0,011<0,05$, independent samples t-test).

Πίνακας 16

Αποτελέσματα στατιστικών ελέγχων της μεταβλητής «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» με τα δημογραφικά στοιχεία

Δημογραφικά στοιχεία	test	p-value
Φύλο	t-test	0,965
Ηλικία	Spearman	0,000 ($r=0,580$)
Επίπεδο σπουδών	ANOVA	0,723
Είστε μόνιμος κάτοικος του Πόρου;	t-test	0,736
Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;	Spearman	0,000 ($r=0,648$)
Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	t-test	0,000
Διδάσκετε σε:	t-test	0,011
Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;	t-test	0,596
Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος;	t-test	0,843

Οι θετικές συσχετίσεις του Πίνακα 16 υποδηλώνουν ότι οι συμμετέχοντες που θεωρούν περισσότερο ότι μπορούν να υπάρξουν οφέλη από την γενική δράση της τοπικής αυτοδιοίκησης στη βελτίωση των σχολικών μονάδων είναι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και τα άτομα που είναι περισσότερα χρόνια τοποθετημένοι στα σχολεία του Πόρου.

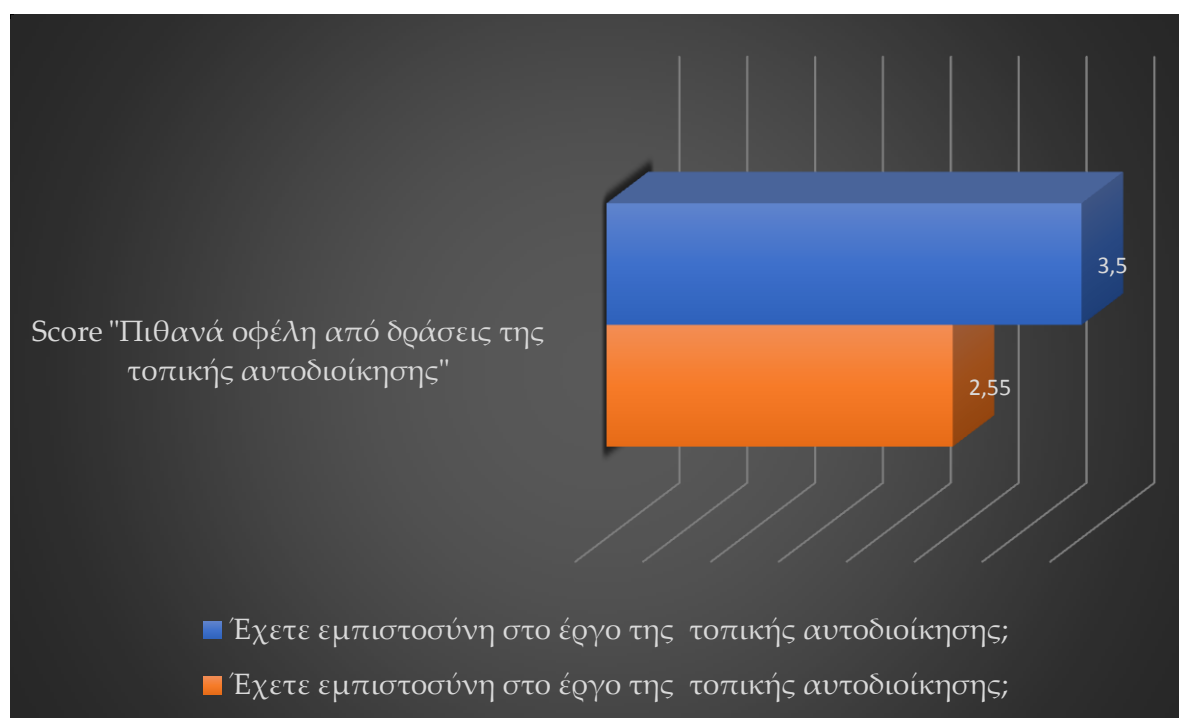
Οι Πίνακες 17 και 18 (και τα Γραφήματα 25-26) παρουσιάζουν τις στατιστικά σημαντικές διαφορές των μέσων τιμών της «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» στις κατηγορίες των μεταβλητών «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;» και «Διδάσκετε σε:».

Από τον Πίνακα 17 (και Γράφημα 25) προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί που θεωρούν περισσότερο ότι οι γενικές δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να δημιουργήσουν οφέλη στην βελτίωση της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που έχουν εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης (M.O.(Ναι)=3,50, M.O.(Όχι)=2,55, $p\text{-value}=0,000<0,05$, independent samples t-test)

Πίνακας 17

«Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

	Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;	N	M.O.	p-value
Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"	Ναι	31	3,50	0,000
	Όχι	16	2,55	

Γράφημα 25. «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» * «Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;»

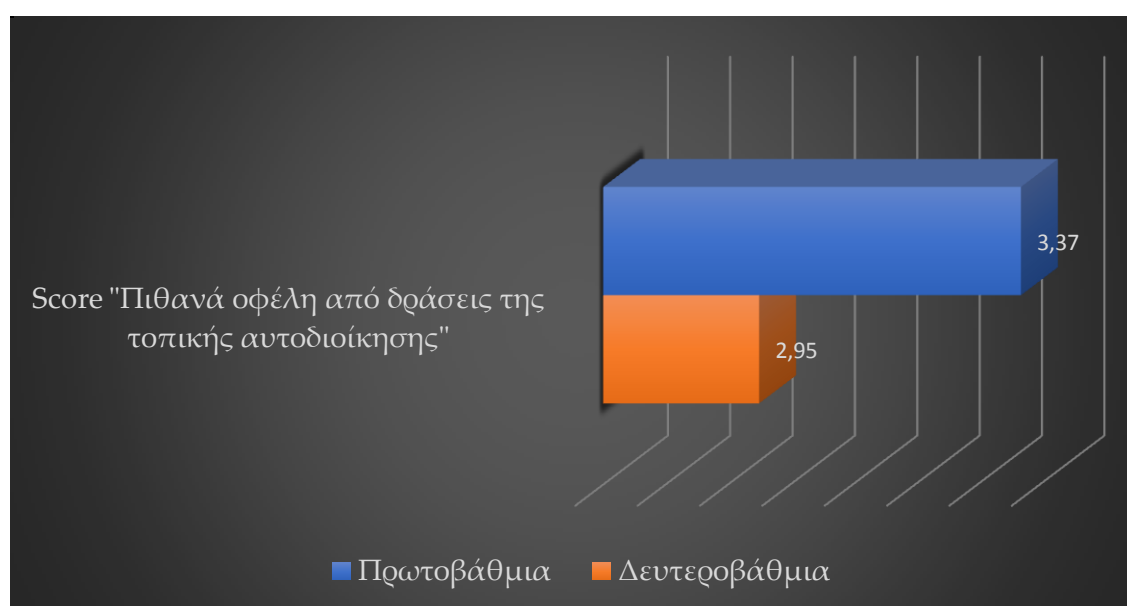
Από τον Πίνακα 18 (και Γράφημα 26) προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί που θεωρούν περισσότερο ότι οι γενικές δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να δημιουργήσουν οφέλη στη βελτίωση της σχολικής μονάδας είναι οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν σε πρωτοβάθμια εκπαίδευση

(Μ.Ο. Πρωτοβάθμιας=3,37, Μ.Ο.Δευτεροβάθμιας=2,95, $p\text{-value}=0,011<0,05$, independent samples t-test).

Πίνακας 18

«Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» *
«Διδάσκετε σε:»

	Διδάσκετε σε:	N	M.O.	p-value
Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"	Πρωτοβάθμια	25	3,37	0,011
	Δευτεροβάθμια	22	2,95	

Γράφημα 26. «Score "Πιθανά οφέλη από δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης"» * «Διδάσκετε σε:»

Συμπεράσματα

Η μελέτη αυτή επικεντρώθηκε στην προσέγγιση και ανάλυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με έμφαση στη μελέτη περίπτωσης του δήμου Πόρου Τροιζηνίας.

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στις τοπικές κοινωνίες είναι καθοριστικός για τη διαμόρφωση πολλών τομέων της καθημερινής ζωής και κυρίως των θεσμών και των φορέων της κοινωνίας. Έτσι, διαδραματίζει πολύ κομβικό ρόλο και για την εκπαιδευτική διαδικασία.

Στόχος της εργασίας ήταν η ανάδειξη του τρόπου με τον οποίο συμβάλλει η τοπική αυτοδιοίκηση στην εκπαίδευση, το πόσο την επηρεάζει, αλλά και το πώς θα μπορούσε να επιδράσει σε αυτή στο μέλλον βρίσκοντας νέες πηγές χρηματοδότησης.

Συμπερασματικά, φάνηκε πως αν βελτιωθεί η οικονομική κατάσταση στο δήμο Πόρου μέσα από τις προτάσεις που παρουσιάστηκαν στο τρίτο και τέταρτο κεφάλαιο της μελέτης, τότε θα αναβαθμιστούν σε μεγάλο βαθμό και οι παροχές της εκπαίδευσης προς τους κατοίκους του νησιού. Άλλωστε το αγαθό της εκπαίδευσης είναι ένα από τα σημαντικότερα δικαιώματα κάθε μέλους της κοινωνίας και η πρόσβαση σε αυτό πρέπει να είναι όσο το δυνατόν καλύτερη και ισότιμη.

Σχετικά με το ερευνητικό μέρος, συμμετείχαν 47 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που διδάσκουν σε σχολεία του Πόρου Τροιζηνίας, μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, με ελαφρά μεγαλύτερη συμμετοχή από τους άντρες. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ήταν ηλικίας άνω των 36 ετών, πτυχιούχοι ΑΕΙ-ΤΕΙ, με 3-14 έτη υπηρεσίας στα σχολεία του Πόρου. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί δήλωσαν ότι εμπιστεύονται το έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ότι τα σχολεία είναι ανοιχτά μόνο τις τυπικές ώρες λειτουργίας και ότι η σχολική αυλή δεν παραμένει αναξιοποίητη και παραμελημένη.

Όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησης των εκπαιδευτικών από τις υποδομές της σχολικής μονάδας, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών δήλωσε ότι είναι μέτρια ικανοποιημένη. Εξαίρεση αποτέλεσαν οι υποδομές σχετικά με την επάρκεια αιθουσών και εκπαιδευτικού εξοπλισμού (Γραφική ύλη, καρέκλες, θρανία, Η/Υ) και την αναλογία μαθητών-διδασκτικού προσωπικού, όπου δήλωσαν ότι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι.

Σχετικά με τις ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη βελτίωση της σχολικής μονάδας οι συμμετέχοντες της έρευνας δήλωσαν ότι αυτές πραγματοποιούνται σε μέτριο βαθμό. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί αναγνώρισαν τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διευκόλυνση της πρόσβασης του σχολείου από τους μαθητές και στην οικονομική ενίσχυση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού των σχολείων τους.

Ομοίως, σε μέτριο βαθμό συμφώνησαν ότι μπορούν να υπάρξουν πιθανά οφέλη από τις γενικότερες δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης στη βελτίωση των σχολικών μονάδων. Πολυτιμότερες και χρήσιμες χαρακτηρίστηκαν οι πολιτιστικές δράσεις (Παραδοσιακοί χοροί, Θέατρο) και η συχνότερη ένταξη σε κρατικές επιχορηγήσεις.

Η ανάλυση των συσχετίσεων όσον αφορά τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την ικανοποίηση τους από τις υποδομές των σχολικών μονάδων αλλά και το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ανέδειξε ότι όσο περισσότερο είναι ικανοποιημένοι οι εκπαιδευτικοί από τις υποδομές της σχολικής μονάδας τόσο περισσότερο πιστεύουν στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τις ενέργειες στη σχολική μονάδα αλλά και τα οφέλη των γενικότερων δράσεων και αντίστροφα.

Ακόμη, οι μεγαλύτεροι ηλικιακά και οι εκπαιδευτικοί με περισσότερα έτη εργασίας στην περιοχή του Πόρου Τροιζηνίας, αλλά και οι εκπαιδευτικοί που εμπιστεύονται τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και εργάζονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εμφάνισαν μεγαλύτερο βαθμό ικανοποίησης από τις υποδομές της σχολικής μονάδας, πιστεύουν

περισσότερο στο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά τις ενέργειες στη σχολική μονάδα αλλά και τα οφέλη των γενικότερων δράσεων της.

Συνεπώς, αντιλαμβανόμαστε πως παρόλο που η τοπική αυτοδιοίκηση στην περιοχή του Πόρου, συμβάλλει έμμεσα στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νησιού, μέσα από τη λειτουργία και συντήρηση των υποδομών, την ανακαίνιση των σχολικών κτιρίων, την ενίσχυση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού, τη μεταφορά των μαθητών στα σχολεία, αλλά και τη βράβευση των επιτυχόντων στις Πανελλαδικές εξετάσεις, υπάρχει πιθανότητα κάποια στιγμή στο μέλλον να αναλάβει εξ ολοκλήρου την εκπαίδευση του τόπου και γενικά την εκπαιδευτική διαδικασία, ευελπιστώντας σε ένα καλύτερο «αύριο» για κάθε δήμο.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Κατσαρός, Ι. (2006). Σχολική μονάδα και τοπική αυτοδιοίκηση: ένα νέο πλαίσιο δράσης για το διευθυντή-σύγχρονο ηγέτη.
- Κολυβά-Μαχαίρα Φ. & Μπόρα-Σέντα Ε. (1998). *Στατιστική Θεωρία Εφαρμογές*
- Μουρνιανάκης, Γ. (2010). Το λογιστήριο ναυτιλιακής επιχείρησης: μελέτη περίπτωσης.
- Πέγκας, Π. (2013). Εκπαίδευση και οικονομική μεγέθυνση: η επίδραση της εκπαίδευσης στη μεγέθυνση της οικονομίας στην Ελλάδα την περίοδο 1960-2009.
- Σιδέρη, Φ. (2010). Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση κι άσκηση εκπαιδευτικών πολιτικών: οι εξελίξεις από τη δεκαετία του.
- Σιώμκος, Γ. Ι., & Μαύρος, Δ. Α. (2008). *Έρευνα Αγοράς*. Αθήνα: Σταμούλη.
- Φαρμάκης Ν. (2017). *Εισαγωγή στη Δειγματοληψία*. Αφοί Κυριακίδη ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε., Θεσσαλονίκη
- Φυσάκη, Π. (2017). Η Χρηματοδότηση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Χώρες της Ευρωζώνης στις Αρχές του 21ου αιώνα: Διακρατικές Συγκρίσεις–Η θέση της Ελλάδας. *Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία*, 1, 357-370.

Βιβλιογραφία

- Christiaens, J. (1999). Financial accounting reform in Flemish municipalities: an empirical investigation. *Financial Accountability & Management*, 15(1), 21-40.
- Cohen Louis & Manion Lawrence & Morrison Keith (2007). *Research Methods in Education*.
- Coulson, A., & Campbell, A. (Eds.). (2013). *Local government in Central and Eastern Europe: The rebirth of local democracy*. Routledge.
- Creswell J.W.(2013).*Research design*.
- Deming, W. E. (2018). *The new economics for industry, government, education*. MIT press.
- Department for Communities, & Local Government. (2006). *Strong and prosperous communities: The local government white paper* (Vol. 6939). The Stationery Office.
- Hubsch, A. W. (1989). Education and self-government: The right to education under state constitutional law. *JL & Educ.*, 18, 93.
- Mikheev, D. S. (2014). Legal analysis of the European charter of the local self-government in the light of the principle of publicity. *Life science journal*, 11(6), 619-622.
- Nunnally J. & Bernstein I. (1994). *Psychometric Theory* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill, Inc.
- Wilson, D., & Game, C. (2011). *Local government in the United Kingdom*. Macmillan International Higher Education.

Παράρτημα – Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο, που χρησιμοποιήθηκε ως μέσο για τη διεξαγωγή της έρευνας, καθώς και το εισαγωγικό του σημείωμα, παρατίθεται ως εξής:

«Το ακόλουθο ερωτηματολόγιο έχει συνταχθεί στα πλαίσια της Διπλωματικής εργασίας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Βιώσιμης Ανάπτυξης, με θέμα «Η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης – Η περίπτωση του Πόρου Τροιζηνίας». Η έρευνα είναι ανώνυμη. Παρακαλώ να απαντήσετε με ειλικρίνεια. Ευχαριστώ εκ των προτέρων.»

Ενότητα I. Δημογραφικά στοιχεία

1. Φύλο: Άνδρας ☐ Γυναίκα ☐

2. Ηλικία: < 35 ☐
36-45 ☐
46-55 ☐
> 55 ☐

3. Επίπεδο σπουδών:

Πτυχίο Α.Ε.Ι.-Τ.Ε.Ι. ☐ Μεταπτυχιακό ☐ Διδακτορικό ☐

4. Είστε μόνιμος κάτοικος του Πόρου; Ναι ☐ Όχι ☐

5. Πόσα χρόνια είστε τοποθετημένος/η στο σχολείο του Πόρου;

< 3 ☐
3-8 ☐
9-14 ☐
> 15 ☐

6. Έχετε εμπιστοσύνη στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης;

Ναι ☐ Όχι ☐

7. Διδάσκετε σε: Πρωτοβάθμια ☐ Δευτεροβάθμια ☐

8. Το σχολείο είναι ανοιχτό μόνο τις ώρες τυπικής λειτουργίας του;
Ναι ☐ Όχι ☐

9. Η σχολική αυλή, ο μόνος υπαίθριος χώρος του σχολείου και ο πιο αγαπημένος των παιδιών, παραμένει αναξιοποίητος και παραμελημένος; Ναι ☐ Όχι ☐

Ενότητα II. Υποδομές σχολικής μονάδας

10. Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από τις παρακάτω υποδομές του σχολείου σας;	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
α) Επάρκεια αιθουσών					
β) Συχνότητα συντήρησης κτιρίων εκπαιδευτικής μονάδας					
γ) Επάρκεια εκπαιδευτικού εξοπλισμού (Γραφική ύλη, καρέκλες, θρανία, Η/Υ....)					
δ) Αναλογία μαθητών-διδασκτικού προσωπικού					
ε) Κατάσταση κτιρίων εκπαιδευτικής μονάδας (Γυμναστήριο, αυλή, αίθουσες διδασκαλίας, τουαλέτες...)					
στ) Υποδομές ΑμεΑ					
ζ) Υλικοτεχνικές					

Ενότητα III. Τοπική αυτοδιοίκηση και Εκπαίδευση

11. Κατά πόσο η τοπική αυτοδιοίκηση βοηθάει το σχολείο σας τα τελευταία χρόνια στις παρακάτω ενέργειες;	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
α) Οικονομική ενίσχυση για συντήρηση κτιρίων					
β) Οικονομική ενίσχυση για εκπαιδευτικό εξοπλισμό					
γ) Μεσολάβηση για ταχύτερη και σωστότερη επιλογή όσον αφορά την συντήρηση των κτιρίων					
δ) Εκμετάλλευση των χώρων του σχολείου εκτός σχολικού ωραρίου					
ε) Διευκόλυνση στην πρόσβαση για μαθητές					
στ) Διευκόλυνση στην πρόσβαση για το εκπαιδευτικό προσωπικό					
ζ) Πρωτοβουλίες για εξέλιξη της σχολικής μονάδας					

12. Κατά πόσο οι παρακάτω δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να βοηθήσουν το σχολείο σας;	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
α) Συχνότερη ένταξη σε κρατικές επιχορηγήσεις					
β) Κοινωνικές (υγεία, κυκλοφοριακή αγωγή...)					
γ) Περιβαλλοντικές (Δενδροφυτεύσεις, ανακυκλώσιμα υλικά, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας...)					
δ) Πολιτιστικές (Παραδοσιακούς χορούς, Θέατρο...)					
ε) Συμβουλευτικές (Διαμόρφωση βιβλίων, αναδιάρθρωση κανονισμών σχολείων και εξομάλυνση καταστάσεων...)					